

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,
श्री गुरुभ्यो नमः, ह॒रिः ओं

कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहिता पद पाठः
(वाक्य सहित)

चतुर्थकाण्डे तृतीयः प्रश्नः

Notes:

1. Please refer to the book “TS Kandam 1” and “TS 1.1 pada paadam with Vaakyam” for notes and conventions used in this Compilation.
2. Please download our vedic compilations from our web site www.vedavms.in

Table of Contents

4 कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां पद पाठे चतुर्थ

काण्डं 3

4.3 चतुर्थकाण्डे तृतीयः प्रश्नः – चित्तिवर्णनं.....3

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,

श्री गुरुभ्यो नमः , हरिः ओं

4 कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां पद पाठे

चतुर्थ काण्डं

4.3 चतुर्थकाण्डे तृतीयः प्रश्नः – चितिर्वर्णनं

TS 4.3.1.1

अ॒पां त्वे॒म॒न्त् सा॒दया॒म्य॒पां त्वो॒द्म॒न्त् सा॒दया॒म्य॒पां त्वा भ॒स्म॒न्त्
सा॒दया॒म्य॒पां त्वा ज्यो॒ति॒षि सा॒दया॒म्य॒पां त्वा॒ऽय॒ने सा॒दया॒म्य॒र्ण॒वे स॒द॒ने
सी॒द स॒मु॒द्रे स॒द॒ने सी॒द स॒लि॒ले स॒द॒ने सी॒दा॒पां क्ष॒ये सी॒दा॒पाꣳ
स॒धि॒षि सी॒दा॒पां त्वा स॒द॒ने सा॒दया॒म्य॒पां त्वा स॒ध॒स्थे सा॒दया॒म्य॒पां
त्वा पु॒री॒षे सा॒दया॒म्य॒पां त्वा यो॒नौ () सा॒दया॒म्य॒पां त्वा पा॒थ॒सि
सा॒दया॒मि गा॒य॒त्री छ॒न्द-स्त्रि॒ष्टुप् छ॒न्दो जग॑ती छ॒न्दोऽनु॒ष्टुप् छ॒न्दः
प॒ङ्क्ति॑श्छ॒न्दः ॥ 1

TS 4.3.1.1 - Padam

अ॒पाम् । त्वा । ए॒मन् । सा॒दया॒मि । अ॒पाम् । त्वा । ओ॒द्मन् ।
सा॒दया॒मि । अ॒पाम् । त्वा । भ॒स्मन् । सा॒दया॒मि । अ॒पाम् । त्वा ।
ज्यो॒तिषि॑ । सा॒दया॒मि । अ॒पाम् । त्वा । अ॒यने॑ । सा॒दया॒मि । अ॒र्णवे॑ ।
स॒दने॑ । सी॒द । स॒मुद्रे॑ । स॒दने॑ । सी॒द । स॒लिले॑ । स॒दने॑ । सी॒द ।
अ॒पाम् । क्ष॒ये॑ । सी॒द । अ॒पाम् । स॒धिषि॑ । सी॒द । अ॒पाम् । त्वा ।
स॒दने॑ । सा॒दया॒मि । अ॒पाम् । त्वा । स॒धस्थ॑ इति स॒ध – स्थे॑ ।
सा॒दया॒मि । अ॒पाम् । त्वा । पु॒रीषे॑ । सा॒दया॒मि । अ॒पाम् । त्वा ।
यो॒नौ () । सा॒दया॒मि । अ॒पाम् । त्वा । पा॒थसि॑ । सा॒दया॒मि ।
गा॒यत्री॑ । छ॒न्दः । त्रि॒ष्टुप् । छ॒न्दः । जग॑ती । छ॒न्दः ।
अ॒नुष्टु॒बित्य॑नु – स्तुप् । छ॒न्दः । प॒ङ्क्तिः॑ । छ॒न्दः ॥ 1 (65)

(यो॒नौ – प॒ञ्चद॑श च) (A1)

TS 4.3.2.1

अ॒यं पु॒रो भु॒वस्त॑स्य प्रा॒णो भौ॒वाय॑नो व॒सन्तः॑ प्रा॒णाय॑नो गा॒यत्री
वा॒सन्ती॑ गा॒यत्रि॒यै गा॒यत्रं॑ गा॒यत्रा॑दुपा॒ञ् शुरु॑पा॒ञ् शो॒स्त्रिवृ॑त् त्रि॒वृत्तो॑

रथ॑न्तर॒ꣳ रथ॑न्तराद्-वसि॑ष्ठ ऋषिः॑ प्रजा॑पति गृही॑तया त्वया॑ प्राणं॑
गृह्णामि॑ प्रजा॒भ्योऽयं॑ दक्षि॑णा विश्व॑कर्मा तस्य॑ मनो॑ वैश्व॑कर्मणं ग्रीष्मो॑
मान॑सस्त्रि॒ष्टुग्नैष्मी॑ त्रि॒ष्टुभ॑ ऐ॒डमै॒डा-दन्त॑र्यामो॑ ऽन्तर्या॑मात् पञ्च॑दशः
पञ्च॑दशाद्-बृह॑द्-बृह॑तो भर॒द्वाज॑ ऋषिः॑ प्रजा॑पति गृही॑तया
त्वया॑ मनो॑ - [] 2

TS 4.3.2.1 - Padam

अय॑म् । पुरः॑ । भुवः॑ । तस्य॑ । प्राण॑ इति॑ प्र - अनः॑ । भौवा॒यनः॑ ।
वस॑न्तः । प्राणा॒यनः॑ । गाय॑त्री । वास॑न्ती । गाय॑त्रियै । गाय॑त्रम् ।
गाय॑त्रात् । उपा॑ꣳशुरित्युप - अꣳशुः॑ । उपा॑ꣳशोरित्युप-अꣳशोः॑ ।
त्रिवृ॑दिति॑ त्रि - वृत् । त्रिवृ॑त इति॑ त्रि - वृत्तः॑ । रथ॑न्तरमिति॑
रथं॑ - तर॑म् । रथ॑न्तरादिति॑ रथं॑ - तरा॑त् । वसि॑ष्ठः । ऋषिः॑ ।
प्रजा॑पतिगृही॑तयेति॑ प्रजा॑पति - गृही॑तया । त्वया॑ । प्राण॑मिति॑
प्र - अन॑म् । गृह्णामि॑ । प्रजा॒भ्य इति॑ प्र - जा॒भ्यः॑ । अय॑म् ।

दक्षिणा । विश्व॑क॒र्मेति॑ वि॒श्व – क॒र्मा । तस्य॑ । मनः॑ ।
वैश्व॑क॒र्मणमि॑ति वैश्व – क॒र्मणम् । ग्री॒ष्मः । मान॑सः । त्रि॒ष्टुक् ।
ग्री॒ष्मी । त्रि॒ष्टुभः । ऐ॒डम् । ऐ॒डात् । अ॒न्तर्या॑म इत्य॑न्तः – या॒मः ।
अ॒न्तर्या॑मादित्य॑न्तः – या॒मात् । पञ्च॑दश इति पञ्च – द॒शः ।
पञ्च॑दशादिति पञ्च–द॒शात् । बृ॒हत् । बृ॒हतः । भ॒रद्वा॑जः । ऋ॒षिः ।
प्र॒जाप॑तिगृहीतयेति प्र॒जाप॑ति – गृ॒हीत॒या । त्वया॑ ॥ मनः॑ । 2 (50)

TS 4.3.2.2

गृ॒ह्णामि॑ प्र॒जाभ्यो॑ऽयं प॒श्चाद्–वि॒श्वव्य॑चास्तस्य चक्षु॑र्वैश्वव्यच॒सं
व॒र्षाणि॑ चाक्षु॒षाणि॑ जगती वार्॒षी जग॑त्या ऋक्ष॑ममृक्ष॑माच्छु॒क्रः
शु॒क्रात् स॑प्तद॒शः स॑प्तद॒शाद्–वै॒रूपं॑ वै॒रूपाद्–वि॒श्वामि॑त्र ऋ॒षिः
प्र॒जाप॑ति गृहीतया त्वया चक्षु॑र्गृह्णामि प्र॒जाभ्य॑ इदमु॒त्तरा॑त् सुव॒स्तस्य॑
श्रोत्रं॑ सौव॑ शरच्छ्रौत्र्यनु॒ष्टुप्–छा॒रद्व॑नु॒ष्टुभः॑ स्वा॒रः स्वा॒रान्म॒न्थी
म॒न्थिन॑ एकविं॒श एकविं॒शाद् वै॒राजं॑ वै॒राजा॑ज्जमदग्नि॒र् ऋ॒षिः
प्र॒जाप॑ति गृहीतया – [] 3

TS 4.3.2.2 - Padam

गृ॒ह्णामि॑ । प्र॒जाभ्य॑ इति॑ प्र – जा॒भ्यः॑ । अ॒यम् । प॒श्चात् ।
वि॒श्वव्य॑चा इति॑ वि॒श्व – व्य॒चाः॑ । तस्य॑ । चक्षुः॑ । वै॒श्वव्य॑चसमिति॑
वै॒श्व – व्य॒चसम् । व॒र्षाणि॑ । चाक्षु॑षाणि । जगती॑ । वा॒र्षी ।
जग॑त्याः । ऋक्ष॑मम् । ऋक्ष॑मात् । शु॒क्रः । शु॒क्रात् । स॒प्तद॑श इति॑
स॒प्त – द॑शः । स॒प्तद॑शादिति॑ स॒प्त-द॑शात् । वै॒रूप॑म् । वै॒रूपा॑त् ।
वि॒श्वामि॑त्र इति॑ वि॒श्व – मि॒त्रः॑ । ऋ॒षिः॑ । प्र॒जाप॑तिगृहीतयेति॑
प्र॒जाप॑ति – गृ॒हीत॑या । त्वया॑ । चक्षुः॑ । गृ॒ह्णामि॑ । प्र॒जाभ्य॑
इति॑ प्र – जा॒भ्यः॑ । इ॒दम् । उ॒त्तरा॑दित्युत् – त॒रात् । सु॒वः । तस्य॑ ।
श्रो॒त्रम् । सौ॒वम् । श॒रत् । श्रौ॒त्री । अ॒नुष्टु॑बित्यनु – स्तुप् । शा॒रदी॑ ।
अ॒नुष्टु॑भ इत्यनु – स्तु॒भः॑ । स्वा॒रम् । स्वा॒रात् । म॒न्थी । म॒न्थिनः॑ ।
ए॒कवि॑ंश इत्ये॒क – वि॑ंशः । ए॒कवि॑ंशादित्ये॒क – वि॑ंशात् ।
वै॒राज॑म् । वै॒राजा॑त् । ज॒मद॑ग्निः । ऋ॒षिः॑ ।
प्र॒जाप॑तिगृहीतयेति॑ प्र॒जाप॑ति – गृ॒हीत॑या । 3 (50)

TS 4.3.2.3

त्वया॑ श्रो॒त्रं गृ॒ह्णामि॑ प्र॒जाभ्य॑ इ॒यमु॒परि॑ म॒तिस्तस्यै॑ वाङ्मा॒ती हे॒मन्तो॑
वा॒च्याय॒नः प॒ङ्क्तिर्है॒मन्ती॑ पं॒क्त्यै॑ नि॒धन॑वन्नि॒धन॑वत आ॒ग्रय॑ण
आ॒ग्रय॑णात् त्रि॒णव॑त्रयस्त्रि॒ंशौ त्रि॒णव॑त्रयस्त्रि॒ंशाभ्यां॑ शा॒क्वरै॒वते॑
शा॒क्वरै॒वता॑भ्यां॑ वि॒श्वक॑र्मर्षिः प्र॒जाप॑ति गृही॒तया॑ त्वया॒ वाचं॑
गृ॒ह्णामि॑ प्र॒जाभ्यः॑ ॥ 4

TS 4.3.2.3 - Padam

त्वया॑ । श्रो॒त्रम् । गृ॒ह्णामि॑ । प्र॒जाभ्य॑ इति प्र-जाभ्यः । इ॒यम् ।
उ॒परि॑ । म॒तिः । तस्यै॑ । वाक् । मा॒ती । हे॒मन्तः । वा॒च्याय॒नः ।
प॒ङ्क्तिः । है॒मन्ती॑ । प॒ङ्क्त्यै॑ । नि॒धन॑वदिति नि॒धन॑ – वत् ।
नि॒धन॑वत इति नि॒धन॑ – वतः । आ॒ग्रय॑णः । आ॒ग्रय॑णात् ।
त्रि॒णव॑त्रयस्त्रि॒ंशाविति॑ त्रि॒णव॑ – त्रयस्त्रि॒ंशौ ।
त्रि॒णव॑त्रयस्त्रि॒ंशाभ्यामिति॑ त्रि॒णव॑ – त्रयस्त्रि॒ंशाभ्याम् ।
शा॒क्वरै॒वते॑ इति शा॒क्वर॑ – रै॒वते॑ ।
शा॒क्वरै॒वता॑भ्यामिति॑ शा॒क्वर॑ – रै॒वता॑भ्याम् ।

वि॒श्व॒क॒र्मे॒ति॒ वि॒श्व – क॒र्मा । ऋ॒षिः ।

प्र॒जा॒प॒ति॒गृ॒ही॒त॒ये॒ति॒ प्र॒जा॒प॒ति – गृ॒ही॒त॒या । त्व॒या ॥ वा॒च॒म् । गृ॒ह्णामि॒ ।

प्र॒जा॒भ्य॒ इति॒ प्र – जा॒भ्यः ॥ 4 (30)

(त्व॒या म॒नो॑-ज॒म॒द॒ग्नि॒र्ऋ॒षिः प्र॒जा॒प॒ति॒गृ॒ही॒त॒या-त्रि॒ंश॒च्च॑) (A2)

TS 4.3.3.1

प्रा॒ची दि॒शां व॑स॒न्त ऋ॒तूना॑म॒ग्नि॒र्दे॒वता॒ ब्र॒ह्म द्र॒विणं॑ त्रि॒वृथ् स्तो॒मः
स उ॑ पञ्च॒दश॑व॒र्त॒नि-स्त्र्य॑वि॒र्वयः॑ कृ॒त॒म॒या॒नां पु॒रो॒वा॒तो वा॒तः सा॒न॒ग
ऋ॒षि॒र्दक्षि॑णा दि॒शां ग्री॒ष्म ऋ॒तूना॑मिन्द्रो॒ दे॒वता॑ क्ष॒त्रं द्र॒विणं॑ पञ्च॒दशः
स्तो॒मः स उ॑ सप्त॒दश॑ व॒र्त॒नि-र्दि॒त्य॒वाङ्-व॒यस्त्रे॑ताऽया॒नां दक्षि॑णाद्वा॒तो
वा॒तः स॒ना॒त॒न ऋ॒षिः प्र॒ती॒ची दि॒शां व॑र्षा ऋ॒तूनां॑ वि॒श्वे

दे॒वा दे॒वता॑ विङ्-[] 5

TS 4.3.3.1 - Padam

प्रा॒ची ॥ दि॒शाम् । व॑स॒न्तः । ऋ॒तूना॑म् । अ॒ग्निः । दे॒वता॑ ॥ ब्र॒ह्म ।

द्र॒विण॑म् । त्रि॒वृदि॑ति त्रि – वृत् । स्तो॒मः । सः । उ॒ ।

पञ्च॒दश॑व॒र्त॒निरि॑ति पञ्च॒दश – व॒र्त॒निः । त्र्य॒विरि॑ति त्रि – अ॒विः ।

वयः॑ । कृत॑म् । अया॑नाम् । पु॒रो॒वा॒त इति॑ पु॒रः – वा॒तः । वा॒तः ।
 सा॒न॒गः । ऋ॒षिः । दक्षि॑णा । दि॒शाम् । ग्री॒ष्मः । ऋ॒तूना॑म् । इन्द्रः॑ ।
 दे॒वता॑ । क्ष॒त्रम् । द्र॒विण॑म् । पञ्च॑दश इति॑ पञ्च – द॒शः । स्तोमः॑ ।
 सः । उ । स॒प्त॒द॒श॒व॒र्त॒निरि॑ति स॒प्त॒द॒श – व॒र्त॒निः । दि॒त्य॒वा॒डि॒ति॑
 दि॒त्य – वा॒ट् । वयः॑ । त्रेता॑ । अया॑नाम् । दक्षि॑णाद्वा॒त इति॑
 दक्षि॑णात् – वा॒तः । वा॒तः । स॒ना॒त॒न इति॑ स॒ना – त॒नः । ऋ॒षिः ।
 प्र॒ती॒ची॑ । दि॒शाम् । वर्॒षाः । ऋ॒तूना॑म् । विश्वे॑ । दे॒वाः ।
 दे॒वता॑ । वि॒ट् । 5 (50)

TS 4.3.3.2

द्र॒विण॑ꣳ स॒प्त॒द॒श स्तोमः॑ स उ वे॒क॒विꣳ श॒व॒र्त॒नि-स्त्रि॒व॒त्सो
 वयो॑ द्वाप॒रोऽया॑नां पश्चा॒द्वा॒तो वा॒तोऽह॒भू॒न ऋ॒षि॒रु॒दी॒ची दि॒शाꣳ
 श॒र॒द्-ऋ॒तूना॑ मि॒त्रा॒व॒रु॒णौ दे॒वता॑ पु॒ष्टं द्र॒विण॑मे॒क॒विꣳशः॑ स्तोमः॑ स
 उ त्रि॒ण॒व॒व॒र्त॒नि-स्तु॒र्य॒वा॒ड् वय॑ आ॒स्क॒न्दो ऽया॑नामु॒त्तरा॑द्-वा॒तो वा॒तः
 प्र॒त्न ऋ॒षि॒रु॒ध्वा दि॒शाꣳ हे॒म॒न्त॒शि॒शि॒रा॒वृ॒तूना॑ बृ॒ह॒स्प॒तिर्दे॒वता॑ वर्चो॑
 द्र॒विणं॑ त्रि॒ण॒व स्तोमः॑ स उ त्रय॑स्त्रि॒ꣳश॒व॒र्त॒निः प॒ष्ठ॒वा॒द्वयो ()

ऽभिभूर॑यानां॑ वि॒ष्वग्वा॒तो वा॒तः सु॒पर्ण॑ ऋ॒षिः पि॒तरः॑ पि॒ताम॒हाः परे॑ऽव॒रे
ते नः॑ पा॒न्तु ते नो॑ऽव॒न्त्वस्मिन्॑ ब्र॒ह्मन्नास्मिन्॑ क्ष॒त्रेऽस्या॑-मा॒शिष्य॑स्यां
पु॒रोधा॑याम॒स्मिन् कर्म॑न्नास्यां दे॒वहू॑त्यां ॥ 6

TS 4.3.3.2 - Padam

द्र॒वि॒णम् । स॒प्तद॒श इति॑ स॒प्त - द॒शः । स्तो॒मः । सः । उ ।
ए॒कवि॑ं॒शव॑र्त॒निरि॒त्येक॑वि॒ंश - वर्त॑निः । त्रि॒व॒थ्स इति॑ त्रि॒-व॒थ्सः ।
वयः॑ । द्वा॒परः । अ॒याना॑म् । प॒श्चाद्वा॒त इति॑ प॒श्चात्-वा॒तः । वा॒तः ।
अ॒ह॒भू॒नः । ऋ॒षिः । उ॒दी॒ची । दि॒शाम् । श॒रत् । ऋ॒तूना॑म् ।
मि॒त्राव॑रु॒णावि॑ति मि॒त्रा - वरु॑णौ । दे॒वता॑ । पु॒ष्टम् । द्र॒वि॒णम् ।
ए॒कवि॑ं॒श इत्ये॑क - वि॒ंशः । स्तो॒मः । सः । उ ।
त्रि॒णव॑वर्त॒निरि॒ति त्रि॒णव॑ - वर्त॑निः । तु॒र्यवा॑डि॒ति तु॒र्य - वा॒ट् ।
वयः॑ । आ॒स्क॒न्द इत्या॑ - स्क॒न्दः । अ॒याना॑म् । उ॒त्तरा॑द्वा॒त
इत्यु॑त्तरात् - वा॒तः । वा॒तः । प्र॒लः । ऋ॒षिः । ऊ॒र्ध्वा । दि॒शाम् ।
हे॒मन्त॑शि॒शिरा॑वि॒ति हे॒मन्त॑ - शि॒शिरौ॑ । ऋ॒तूना॑म् । बृ॒हस्प॑तिः ।

दे॒वता॑ । वर्चः॑ । द्र॒वि॒णम् । त्रि॒णव॑ इति त्रि – नवः॑ । स्तोमः॑ । सः ।
उ । त्रय॑स्त्रि॒ंशव॑र्तनिरिति त्रय॑स्त्रि॒ंश – वर्त॑निः । प॒ष्ठवा॑दिति
प॒ष्ठ – वात् । वयः॑ () । अ॒भि॒भूरि॑त्यभि – भूः । अ॒या॒नाम् ।
वि॒ष्वग्वा॑त इति वि॒ष्वक् – वा॒तः । वा॒तः । सु॒पर्ण॑ इति सु – पर्णः॑ ।
ऋ॒षिः । पि॒तरः॑ । पि॒ताम॑हाः । परे॑ । अ॒वरे॑ । ते । नः॑ । पा॒न्तु । ते ।
नः॑ । अ॒वन्तु॑ । अ॒स्मिन् । ब्र॒ह्मन् । अ॒स्मिन् । क्ष॒त्रे । अ॒स्याम् ।
आ॒शि॒षी॒त्या – शि॒षि । अ॒स्याम् । पु॒रो॒धा॒यामि॑ति पु॒रः – धा॒याम् ।
अ॒स्मिन् । क॒र्मन् । अ॒स्याम् । दे॒वहू॑त्यामिति दे॒व-हू॑त्याम् ॥ 6 (78)

(विट् – प॒ष्ठवा॑द् वयो – ऽष्टा॒वि॒ंशति॑श्च) (A3)

TS 4.3.4.1

ध्रु॒वक्षि॑ति – ध्रु॒वयो॑नि-ध्रु॒वा॒ऽसि ध्रु॒वां यो॑निमा सीद सा॒द्ध्या ।
उ॒ख्यस्य॑ के॒तुं प्र॑थमं पु॒रस्ता॑द॒श्विना॑ऽध्व॒र्यू सा॑दयतामिह त्वा ॥
स्वे दक्षे॑ दक्ष॒पिते॑ह सीद दे॒वत्रा॑ पृथि॒वी बृ॑हती रराणा ।
स्वा॒स॒स्था त॒नुवा॑ सं वि॒शस्व॑ पि॒तेवै॑धि सू॒नव॑ आ
सु॒शेवा॑ऽश्विना॑ध्व॒र्यू सा॑दयतामिह त्वा ॥

कु॒ला॒यिनी॑ वसु॑मती वयो॑धा रयिं॑ नो॑ व॒र्ध बहु॑लꣳ सु॒वीरं॑ ॥ 7

TS 4.3.4.1 - Padam

ध्रु॒वक्षि॑तीरि॒ति ध्रु॒व – क्षि॒तिः । ध्रु॒वयो॑नि॒रिति॑ ध्रु॒व-यो॒निः । ध्रु॒वा ।
अ॒सि । ध्रु॒वाम् । यो॒निम् । ए॒ति । सी॒द । सा॒द्ध्य॑ ॥ उ॒ख्य॑स्य ।
के॒तुम् । प्र॒थ॒मम् । पु॒रस्ता॑त् । अ॒श्विना॑ । अ॒ध्व॒र्यू इति॑ । सा॒द॒य॒ताम् ।
इ॒ह । त्वा ॥ स्वे । दक्षे॑ । दक्ष॑पि॒तेति॑ दक्ष॑ – पि॒ता । इ॒ह । सी॒द ।
दे॒वत्रे॑ति॒ देव॑ – त्रा । पृ॒थि॒वी । बृ॒हती॑ । ररा॑णा ॥ स्वा॒स॒स्थेति॑
सु – आ॒स॒स्था । त॒नु॒वा । स॒मि॒ति । वि॒श॒स्व । पि॒ता । इ॒व । ए॒धि ।
सू॒नवे॑ । ए॒ति । सु॒शे॒वेति॑ सु – शे॒वा । अ॒श्विना॑ । अ॒ध्व॒र्यू इति॑ ।
सा॒द॒य॒ताम् । इ॒ह । त्वा ॥ कु॒ला॒यिनी॑ । वसु॑मतीति॒ वसु॑ – मती॑ ।
वयो॑धा इति॒ वयः॑ – धाः । र॒यिम् । नः । व॒र्ध । बहु॑लम् ।
सु॒वीर॑मि॒ति सु॑ – वी॒रम् ॥ 7 (50)

TS 4.3.4.2

अपा॑मतिं दु॒र्मतिं॑ बा॒धमा॑ना रा॒यस्पो॑षे य॒ज्ञप॑तिमा॒भज॑न्ती सु॒व॒र्धेहि॑
य॒जमा॑नाय पो॒षम॑श्विना॒ऽध्व॒र्यू सा॒द॒य॒तामि॒ह त्वा ॥

अ॒ग्नेः॑ पु॒री॒ष॒म॒सि॑ दे॒व॒या॒नी॒ तां॑ त्वा वि॒श्वे॑ अ॒भि गृ॑णन्तु दे॒वाः ।
स्तो॒म॒पृ॒ष्ठा घृ॑तवती॒ह सी॒द प्र॒जा॒व॒द॒स्मे द्र॒वि॒णा ऽऽ*य॑जस्वा॒श्विना॑
ऽद॒ध्व॒र्यू सा॑दयतामि॒ह त्वा ॥

दि॒वो मू॒र्धा॒ऽसि॑ पृ॒थि॒व्या ना॒भिर्वि॒ष्टं॑भनी दि॒शाम॑धि॒पत्नी॑ भुव॒नानां॑ । 8

TS 4.3.4.2 - Padam

अ॒पे॒ति । अ॒म॒ति॒म् । दु॒र्म॒ति॒मि॒ति दुः – म॒ति॒म् । बा॒ध॒मा॒ना । रा॒यः ।
पो॒षे॑ । य॒ज्ञ॒प॒ति॒मि॒ति य॒ज्ञ – प॒ति॒म् । आ॒भ॒ज॒न्ती॒त्या – भ॒ज॒न्ती ।
सु॒वः । धे॒हि॒ । य॒ज॒मा॒नाय॑ । पो॒ष॒म् । अ॒श्वि॒ना । अ॒द॒ध्व॒र्यू इति॑ ।
सा॒द॒य॒ता॒म् । इ॒ह । त्वा ॥ अ॒ग्नेः॑ । पु॒री॒ष॒म् । अ॒सि॒ । दे॒व॒या॒नी॒ति॑
दे॒व – या॒नी॑ । ता॒म् । त्वा । वि॒श्वे॑ । अ॒भी॒ति॑ । गृ॒ण॒न्तु । दे॒वाः ॥
स्तो॒म॒पृ॒ष्ठेति॑ स्तो॒म – पृ॒ष्ठा । घृ॑तवतीति॑ घृ॒त – व॒ती । इ॒ह । सी॒द ।
प्र॒जा॒व॒दि॒ति प्र॒जा – व॒त् । अ॒स्मे इति॑ । द्र॒वि॒णा । ए॒ति॑ । य॒ज॒स्व ।
आ॒श्वि॒ना । अ॒द॒ध्व॒र्यू इति॑ । सा॒द॒य॒ता॒म् । इ॒ह । त्वा ॥ दि॒वः ।

मू॒र्धा । अ॒सि । पृ॒थि॒व्याः । ना॒भिः । वि॒ष्टं॒भनी॑ति वि – स्तं॒भनी॑ ।
दि॒शाम् । अ॒धि॒प॒त्नी॑त्यधि – प॒त्नी । भुव॑नानाम् ॥ 8 (50)

TS 4.3.4.3

ऊ॒र्मिर्द्र॒प्सो अ॒पाम॑सि वि॒श्वक॑र्मा त ऋ॒षिर॒श्विना॑ऽध्व॒र्यू
सा॒दय॑तामिह त्वा ॥

स॒जूर॑.ऋ॒तुभिः॑ स॒जूर्वि॒धाभिः॑ स॒जूर्व॑सुभिः स॒जू रु॒द्रैः स॒जूर॑ादि॒त्यैः
स॒जूर्वि॒श्वैर्दे॒वैः स॒जूर्दे॒वैः स॒जूर्दे॒वैर्वयो॑-ना॒धैर॒ग्नये॑ त्वा
वै॒श्वान॒राया॒श्विना॑ऽध्व॒र्यू सा॒दय॑तामिह त्वा ॥

प्रा॒णं मे॑ पा॒ह्यपा॒नं मे॑ पा॒हि व्या॒नं मे॑ पा॒हि चक्षु॑र्म उ॒र्व्या () वि भा॑हि
श्रो॒त्रं मे॑ इ॒लोक॑या॒प-स्वि॒न्वौष॑धीर्जि॒न्व द्वि॒पात् पा॑हि च॒तुष्पा॑दव दि॒वो
वृ॒ष्टिमे॑रय ॥ 9

TS 4.3.4.3 - Padam

ऊ॒र्मिः । द्र॒प्सः । अ॒पाम् । अ॒सि । वि॒श्वक॑र्मेति वि॒श्व – क॒र्मा । ते ।
ऋ॒षिः । अ॒श्विना॑ । अ॒ध्व॒र्यू इति॑ । सा॒दय॑ताम् । इ॒ह । त्वा ॥
स॒जूर॑रिति स – जूः । ऋ॒तुभि॑रित्यृ॒तु – भिः । स॒जूर॑रिति स – जूः ।

वि॒धाभि॒रिति॑ वि॒-धाभिः॑ । स॒जूरिति॑ स॒-जूः । वसु॑भि॒रिति॑ वसु॑-भिः ।
 स॒जूरिति॑ स॒ - जूः । रु॒द्रैः । स॒जूरिति॑ स॒ - जूः । आ॒दि॒त्यैः ।
 स॒जूरिति॑ स॒ - जूः । वि॒श्वैः॑ । दे॒वैः । स॒जूरिति॑ स॒ - जूः । दे॒वैः ।
 स॒जूरिति॑ स॒ - जूः । दे॒वैः । वयो॑ना॒धैरिति॑ वयः॑ - ना॒धैः । अ॒ग्नये॑ ।
 त्वा । वै॒श्वान॒राय॑ । अ॒श्विना॑ । अ॒ध्व॒र्यू इति॑ । सा॒दय॑ताम् । इ॒ह ।
 त्वा ॥ प्रा॒णमिति॑ प्र॒ - अ॒नम् । मे॒ । पा॒हि । अ॒पा॒नमि॑त्यप॒ - अ॒नम् ।
 मे॒ । पा॒हि । व्या॒नमिति॑ वि॒-अ॒नम् । मे॒ । पा॒हि । चक्षुः॑ । मे॒ ।
 उ॒र्व्या () । वी॒ति । भा॒हि । श्रो॒त्रम् । मे॒ । श्लो॒कय॑ । अ॒पः । पि॒न्व ।
 ओष॑धीः । जि॒न्व । द्वि॒पादि॑ति द्वि॒ - पा॒त् । पा॒हि । चतु॑ष्पादि॒ति
 चतुः॑ - पा॒त् । अ॒व । दि॒वः । वृ॒ष्टिम् । ए॒ति । ई॒रय॑ ॥ 9 (67)

(सु॒वी॒रं - भु॒व॒ना॒ना - मु॒र्व्या - स॒प्त॒द॒श च॑) (A4)

TS 4.3.5.1

त्र्य॒वि॒र्वय॑स्त्रि॒ष्टुप् छन्दो॑ दि॒त्यवा॑ङ् वयो॑ वि॒राट् छन्दः॑ पञ्चा॑वि॒र्वयो॑
 गा॒य॒त्री छन्द॑स्त्रि॒व॒त्सो वय॑ उ॒ष्णिहा॑ छन्द॑ स्तु॒र्यवा॑ङ् वयो॑ऽनु॒ष्टुप्
 छन्दः॑ प॒ष्ठवा॑द् वयो॑ बृ॒हती॑ छन्द॑ उ॒क्षा वयः॑ स॒तोबृ॑हती॒ छन्द॑ ऋष॒भो

वयः॑ क॒कु॒च्छन्द्वा॑ धे॒नुर्वयो॑ जगती॑ छन्दो॑ऽन॒ड्वान् वयः॑ प॒ङ्क्ति॑ र॒छन्दो॑
 ब॒स्तो वयो॑ वि॒वलं॑ छन्दो॑ वृ॒ष्णिर्वयो॑ वि॒शालं॑ छन्दः॑ पु॒रुषो॑ वय ()
 स्त॒न्द्रं छन्दो॑ व्याघ्रो॑ वयोऽना॒धृष्टं॑ छन्दः॑ सि॒न्धो वय॑ र॒छन्दि॑ र॒छन्दो॑
 वि॒ष्टंभो॑ वयोऽधि॒पति॑ र॒छन्दः॑ क्ष॒त्रं वयो॑ मय॒न्दं छन्दो॑ वि॒श्वकर्मा॑
 वयः॑ परमे॒ष्ठी छन्दो॑ मू॒र्द्धा वयः॑ प्र॒जापति॑ र॒छन्दः॑ ॥ 10

TS 4.3.5.1 - Padam

त्र्य॒विरि॑ति॒ त्रि – अ॒विः । वयः॑ । त्रि॒ष्टुप् । छन्दः॑ । दि॒त्यवा॒डिति॑
 दि॒त्य – वाट् । वयः॑ । वि॒राडिति॑ वि – राट् । छन्दः॑ । प॒ञ्चावि॒रिति॑
 प॒ञ्च–अ॒विः । वयः॑ । गा॒यत्री । छन्दः॑ । त्रि॒वथ्स॑ इति॑ त्रि – व॒थ्सः ।
 वयः॑ । उ॒ष्णिहा॑ । छन्दः॑ । तु॒र्यवा॒डिति॑ तु॒र्य – वाट् । वयः॑ ।
 अ॒नुष्टु॒बित्य॑नु – स्तुप् । छन्दः॑ । प॒ष्ठवा॒डिति॑ प॒ष्ठ – वात् । वयः॑ ।
 बृ॒हती॑ । छन्दः॑ । उ॒क्षा । वयः॑ । स॒तोबृ॒हतीति॑ स॒तः – बृ॒हती॑ ।
 छन्दः॑ । ऋ॒षभः॑ । वयः॑ । क॒कुत् । छन्दः॑ । धे॒नुः । वयः॑ । जगती॑ ।
 छन्दः॑ । अ॒न॒ड्वान् । वयः॑ । प॒ङ्क्तिः॑ । छन्दः॑ । ब॒स्तः । वयः॑ ।

वि॒वल॒मि॒ति॒ वि – व॒लम् । छ॒न्दः । वृ॒ष्णिः । व॒यः । वि॒शा॒ल॒मि॒ति॒
 वि॒-शा॒लम् । छ॒न्दः । पु॒रु॒षः । व॒यः () । त॒न्द्रम् । छ॒न्दः । व्या॒घ्रः ।
 व॒यः । अ॒ना॒धृ॒ष्ट॒मि॒त्य॒ना – धृ॒ष्टम् । छ॒न्दः । सि॒॒हः । व॒यः । छ॒दिः ।
 छ॒न्दः । वि॒ष्टं॒भ इति॑ वि – स्तं॒भः । व॒यः । अ॒धि॒प॒ति॒रि॒त्य॒धि-प॒तिः ।
 छ॒न्दः । क्ष॒त्रम् । व॒यः । म॒य॒न्दम् । छ॒न्दः । वि॒श्व॒क॒र्मे॒ति॒
 वि॒श्व – क॒र्मा । व॒यः । प॒र॒मे॒ष्ठी । छ॒न्दः । मू॒र्धा । व॒यः ।
 प्र॒जा॒प॒ति॒रि॒ति॒ प्र॒जा – प॒तिः । छ॒न्दः ॥ 10 (76)

(पुरु॑षो वयः – षड् वि॑शतिश्च) (A5)

TS 4.3.6.1

इ॒न्द्रा॒ग्नी॒ अ॒व्य॒थ॒मा॒ना॒मि॒ष्ट॒कां दृ॒ह॒तं य॒ुवं ।
 पृ॒ष्ठे॒न द्या॒वा॒पृ॒थि॒वी अ॒न्त॒रि॒क्षं च॒ वि बा॒ध॒तां ॥
 वि॒श्व॒क॒र्मा त्वा सा॒दय॒त्व॒न्त॒रि॒क्ष॒स्य पृ॒ष्ठे व्य॒च॒स्व॒तीं प्र॒थ॒स्व॒तीं
 भा॒स्व॒तीं सू॒रि॒म॒ती॒मा या द्यां भा॒स्या पृ॒थि॒वीमो॒र्व॒न्त॒रि॒क्ष-म॒न्त॒रि॒क्षं
 य॒च्छा॒न्त॒रि॒क्षं दृ॒ह॒न्त॒रि॒क्षं मा हि॒सी वि॒श्व॒स्मै प्रा॒णाया॒पाना॒य

व्या॒नायो॑दा॒नाय॑ प्र॒तिष्ठा॑यै च॒रित्रा॑य वा॒युस्त्वाऽभि॑ पा॒तु म॒ह्या स्व॒स्त्या

छ॒र्दिषा॑ – [] 11

TS 4.3.6.1 - Padam

इन्द्रा॑ग्नी इतीन्द्र॑ – अ॒ग्नी । अव्य॑थमा॒नाम् । इष्ट॑काम् । दृ॒ह॒तम् ।
यु॒वम् ॥ पृ॒ष्ठेन॑ । द्या॒वापृ॑थि॒वी इति॑ द्या॒वा-पृ॑थि॒वी । अ॒न्तरि॑क्षम् । च ।
वी॒ति । बा॒ध॒ताम् ॥ वि॒श्वक॑र्मेति॑ वि॒श्व – क॒र्मा । त्वा । सा॒दय॑तु ।
अ॒न्तरि॑क्षस्य । पृ॒ष्ठे । व्य॑च॒स्वती॑म् । प्र॒थ॒स्वती॑म् । भा॒स्वती॑म् ।
सू॒रि॒मती॑मि॒ति सू॒रि – म॒तीम् । ए॒ति । या । द्याम् । भा॒सि । ए॒ति ।
पृ॒थि॒वीम् । ए॒ति । उ॒रु । अ॒न्तरि॑क्षम् । अ॒न्तरि॑क्षम् । य॒च्छ ।
अ॒न्तरि॑क्षम् । दृ॒ह । अ॒न्तरि॑क्षम् । मा । हि॒सीः । वि॒श्वस्मै॑ ।
प्रा॒णाये॑ति प्रा – अ॒नाय॑ । अ॒पा॒नाये॑त्यप – अ॒नाय॑ । व्या॒नाये॑ति
वि – अ॒नाय॑ । उ॒दा॒नाये॑त्युत् – अ॒नाय॑ । प्र॒तिष्ठा॑या इति॑
प्र॒ति – स्था॑यै । च॒रित्रा॑य । वा॒युः । त्वा । अ॒भी॒ति । पा॒तु । म॒ह्या ।
स्व॒स्त्या । छ॒र्दिषा॑ । 11 (50)

TS 4.3.6.2

श॒न्त॒मे॒न॒ तया॑ दे॒व॒तया॑ऽङ्गि॒र॒स्वद्-ध्रु॒वा सी॒द ॥
रा॒ज्य॒सि प्रा॒ची दिग्-वि॒राड॑सि दक्षि॒णा दि॒ख् स॒म्राड॑सि प्र॒तीची॑
दि॒ख्-स्व॒राड॑स्यु॒दीची॑ दि॒गधि॑प॒त्यसि॑ बृ॒हती॑ दि॒गायु॑र्मे पा॒हि प्रा॒णं
मे पा॒ह्यपा॒नं मे पा॒हि व्या॒नं मे पा॒हि चक्षु॑र्मे पा॒हि श्रो॒त्रं मे पा॒हि मनो॑
मे जि॒न्व वाचं॑ मे पि॒न्वा () ऽऽत्मा॑नं मे पा॒हि ज्योति॑र्मे यच्छ ॥ 12

TS 4.3.6.2 - Padam

श॒न्त॒मे॒नेति॑ शं - त॒मे॒न॒ । तया॑ । दे॒व॒तया॑ । अ॒ङ्गि॒र॒स्वत् । ध्रु॒वा ।
सी॒द ॥ रा॒ज्य॑ । अ॒सि । प्रा॒ची । दिक् । वि॒राडि॑ति वि-राट् । अ॒सि ।
दक्षि॒णा । दिक् । स॒म्राडि॑ति सं - राट् । अ॒सि । प्र॒तीची॑ । दिक् ।
स्व॒राडि॑ति स्व - राट् । अ॒सि । उ॒दीची॑ । दिक् ।
अधि॑प॒त्नीत्यधि॑-प॒त्नी । अ॒सि । बृ॒हती॑ । दिक् । आ॒युः । मे । पा॒हि ।
प्रा॒णमि॑ति प्र - अ॒नम् । मे । पा॒हि । अ॒पा॒नमि॑त्यप - अ॒नम् । मे ।
पा॒हि । व्या॒नमि॑ति वि - अ॒नम् । मे । पा॒हि । चक्षुः॑ । मे । पा॒हि ।
श्रो॒त्रम् । मे । पा॒हि । मनः॑ । मे । जि॒न्व । वाच॑म् । मे । पि॒न्व () ।

आ॒त्मान॑म् । मे॒ । पा॒हि॒ । ज्यो॑तिः । मे॒ । य॒च्छ॒ ॥ 12 (56)

(छ॒र्दिषा॑ – पि॒न्व – षट्च॑) (A6)

TS 4.3.7.1

मा॒ छ॒न्दः॑ । प्र॒मा॒ छ॒न्दः॑ । प्र॒ति॒मा॒ छ॒न्दो॑ऽस्री॒वि॒ ऋ॒छ॒न्दः॑ । प॒ङ्क्ति॑ ऋ॒छ॒न्दः॑
उ॒ष्णि॒हा॒ छ॒न्दो॑ बृ॒हती॑ छ॒न्दो॑ऽनु॒ष्टुप् छ॒न्दो॑ वि॒राट् छ॒न्दो॑ गा॒य॒त्री छ॒न्दः॑ –
स्त्रि॒ष्टुप् छ॒न्दो॑ जग॑ती छ॒न्दः॑ पृ॒थि॒वी छ॒न्दो॑ ऽन्त॑रि॒क्षं छ॒न्दो॑ द्यौ॒ ऋ॒छ॒न्दः॑
स॒मा ऋ॒छ॒न्दो॑ नक्ष॑त्राणि छ॒न्दो॑ म॒न ऋ॒छ॒न्दो॑ वाक् छ॒न्दः॑ कृ॒षि॑ ऋ॒छ॒न्दो॑
हि॒रण्यं॑ छ॒न्दो॑ गौ॒ ऋ॒छ॒न्दो॑ ऽजा॒ छ॒न्दो॑ ऽश्व॑ ऋ॒छ॒न्दः॑ ॥

अ॒ग्नि॒र्दे॒वता॑ – [] 13

TS 4.3.7.1 - Padam

मा॒ । छ॒न्दः॑ । प्र॒मे॒ति॒ प्र – मा॒ । छ॒न्दः॑ । प्र॒ति॒मे॒ति॒ प्र॒ति॒मा॒ । छ॒न्दः॑ ।
अ॒स्री॒विः॑ । छ॒न्दः॑ । प॒ङ्क्तिः॑ । छ॒न्दः॑ । उ॒ष्णि॒हा॒ । छ॒न्दः॑ । बृ॒हती॑ ।
छ॒न्दः॑ । अ॒नु॒ष्टु॒बि॒त्यनु॑ – स्तुप् । छ॒न्दः॑ । वि॒रा॒डि॒ति॒ वि – राट् ।
छ॒न्दः॑ । गा॒य॒त्री । छ॒न्दः॑ । त्रि॒ष्टुप् । छ॒न्दः॑ । जग॑ती । छ॒न्दः॑ ।
पृ॒थि॒वी । छ॒न्दः॑ । अ॒न्त॑रि॒क्षम् । छ॒न्दः॑ । द्यौः॑ । छ॒न्दः॑ । स॒माः॑ ।

छन्दः । नक्षत्राणि । छन्दः । मनः । छन्दः । वाक् । छन्दः । कृषिः ।
छन्दः । हिरण्यम् । छन्दः । गौः । छन्दः । अजा । छन्दः । अश्वः ।
छन्दः ॥ अग्निः । देवता ॥ 13 (50)

TS 4.3.7.2

वातो देवता सूर्यो देवता चन्द्रमा देवता वसवो देवता रुद्रा देवता
ऽऽदित्या देवता विश्वे देवा देवता मरुतो देवता बृहस्पति देवतेन्द्रो
देवता वरुणो देवता मूर्द्धाऽसि राड् ध्रुवाऽसि धरुणा यन्त्र्यसि यमित्रीषे
त्वोर्जे त्वा कृष्यै त्वा क्षेमाय त्वा यन्त्री राड् ध्रुवाऽसि धरणी धन्वसि
धरित्र्यायुषे त्वा () वर्चसे त्वौजसे त्वा बलाय त्वा ॥ 14

TS 4.3.7.2 - Padam

वातः । देवता ॥ सूर्यः । देवता ॥ चन्द्रमाः । देवता ॥ वसवः ।
देवता ॥ रुद्राः । देवता ॥ आदित्याः । देवता ॥ विश्वे ॥ देवाः ।
देवता ॥ मरुतः । देवता ॥ बृहस्पतिः । देवता ॥ इन्द्रः । देवता ॥
वरुणः । देवता ॥ मूर्द्धा । असि । राट् । ध्रुवा । असि । धरुणा ।
यन्त्री । असि । यमित्री । इषे । त्वा । ऊर्जे । त्वा । कृष्यै । त्वा ।

क्षे॑मा॒य । त्वा॒ । यन्त्री॑ । राट् । ध्रु॒वा । अ॒सि॒ । धर॑णी । ध॒र्त्री । अ॒सि॒ ।
धरि॑त्री । आ॒यु॒षे । त्वा॒ () । वर्च॑से । त्वा॒ । ओज॑से । त्वा॒ । ब॒ला॒य ।
त्वा ॥ 14 (56) (दे॒वता॑ – ऽऽयु॑षे त्वा – षट् च॑) (A7)

TS 4.3.8.1

आ॒शु॒स्त्रि॒वृद्-भा॒न्तः प॒ञ्च॒द॒शो व्यो॑म स॒प्त॒द॒शः प्र॒तू॒र्ति॒र॒ष्टा॒द॒श
स्तपो॑ न॒व॒द॒शो ऽभि॒व॒र्तः स॒वि॒॒शो ध॒रु॒ण ए॒क॒वि॒॒शो
वर्चो॑ द्वा॒वि॒॒शः संभ॑रणस्त्रयो॒वि॒॒शो योनि॑श्चतुर्वि॒॒शो
गर्भाः॑ प॒ञ्च॒वि॒॒श ओज॑स्त्रि॒णवः क्र॑तु॒रे॒क॒त्रि॒॒शः
प्र॒ति॒ष्ठा त्र॒य॒स्त्रि॒॒शो ब्र॒ध्न॒स्य वि॒ष्टपं॑ चतु॒स्त्रि॒॒शो
नाकः॑ षट्त्रि॒॒शो वि॒व॒र्तो॑ ऽष्टा॒च॒त्वारि॒॒शो ध॒र्त्रश्च॑तुष्टो॒मः ॥ 15

TS 4.3.8.1 - Padam

आ॒शुः । त्रि॒वृदि॑ति त्रि-वृत् । भा॒न्तः । प॒ञ्च॒द॒श इति॑ पञ्च-द॒शः ।
व्यो॑मेति वि - ओ॒म । स॒प्त॒द॒श इति॑ सप्त - द॒शः । प्र॒तू॒र्ति॒रिति॑
प्र-तू॒र्तिः । अ॒ष्टा॒द॒श इत्य॑ष्टा-द॒शः । तपः॑ । न॒व॒द॒श इति॑ नव-द॒शः ।
अ॒भि॒व॒र्त इत्य॑भि - वर्तः । स॒वि॒॒श इति॑ स - वि॒॒शः । ध॒रु॒णः ।

ए॒क॒वि॒ं॒श इत्ये॒क – वि॒ं॒शः । वर्चः॑ । द्वा॒वि॒ं॒शः ।
सं॒भ॒रण इति॑ सं – भ॒रणः । त्रयो॒वि॒ं॒श इति॑ त्रयः – वि॒ं॒शः ।
योनिः॑ । चतुर्वि॒ं॒श इति॑ चतुः – वि॒ं॒शः । गर्भाः॑ । पञ्च॒वि॒ं॒श
इति॑ पञ्च – वि॒ं॒शः । ओजः॑ । त्रि॒ण॒व इति॑ त्रि – न॒वः । क्रतुः॑ ।
ए॒क॒त्रि॒ं॒श इत्ये॒क – त्रि॒ं॒शः । प्र॒ति॒ष्ठेति॑ प्र॒ति – स्था ।
त्रय॒स्त्रि॒ं॒श इति॑ त्रयः – त्रि॒ं॒शः । ब्र॒ध्नस्य॑ । वि॒ष्टप॑म् ।
चतु॒स्त्रि॒ं॒श इति॑ चतुः – त्रि॒ं॒शः । ना॒कः । षट्त्रि॒ं॒श इति॑
षट् – त्रि॒ं॒शः । वि॒वर्त इति॑ वि – वर्तः॑ । अ॒ष्टाच॒त्वारि॒ं॒श
इत्य॑ष्टा-च॒त्वारि॒ं॒शः । ध॒र्त्रः । चतु॒ष्टोम इति॑ चतुः-स्तो॒मः ॥ 15 (37)

(आ॒शुः – स॒प्तत्रि॒ं॒शत्) (A8)

TS 4.3.9.1

अ॒ग्नेर्भा॒गोऽसि॑ दी॒क्षाया॑ आ॒धिप॑त्यं ब्र॒ह्म स्पृ॑तं त्रि॒वृथ् स्तो॒म इन्द्र॑स्य
भा॒गोऽसि॑ वि॒ष्णोरा॑धिपत्यं क्ष॒त्रं स्पृ॑तं पञ्च॒दशः स्तो॒मो नृ॒चक्ष॑सां
भा॒गोऽसि॑ धा॒तुरा॑धिपत्यं ज॒नित्रं॑ स्पृ॑तं स॒प्तद॑शः स्तो॒मो
मि॒त्रस्य॑ भा॒गोऽसि॑ व॒रुण॑स्याऽऽधिपत्यं दि॒वो वृ॒ष्टिर्वा॑ताः स्पृ॑ता

ए॒कवि॒ंशः॑ स्तो॒मोऽदि॒त्यै॑ भा॒गोऽसि॑ पू॒ष्ण आ॒धिप॒त्यमो॒जः॑

स्पृ॒तं त्रि॒णवः॑ स्तो॒मो वसू॑नां भा॒गोऽसि॑- [] 16

TS 4.3.9.1 - Padam

अ॒ग्नेः । भा॒गः । अ॒सि । दी॒क्षायाः॑ । आ॒धिप॒त्यमि॒त्याधि॑ - प॒त्यम् ।

ब्र॒ह्म । स्पृ॒तम् । त्रि॒वृदि॒ति त्रि॑ - वृ॒त् । स्तो॒मः । इन्द्र॑स्य । भा॒गः ।

अ॒सि । वि॒ष्णोः॑ । आ॒धिप॒त्यमि॒त्याधि॑ - प॒त्यम् । क्ष॒त्रम् । स्पृ॒तम् ।

प॒ञ्चद॒श इति॑ प॒ञ्च - द॒शः । स्तो॒मः ।

नृ॒चक्ष॑सामि॒ति नृ॑ - चक्ष॑साम् । भा॒गः । अ॒सि । धा॒तुः ।

आ॒धिप॒त्यमि॒त्याधि॑ - प॒त्यम् । ज॒नि॒त्रम् । स्पृ॒तम् । स॒प्तद॒श इति॑

स॒प्त - द॒शः । स्तो॒मः । मि॒त्रस्य॑ । भा॒गः । अ॒सि । वरु॑णस्य ।

आ॒धिप॒त्यमि॒त्याधि॑ - प॒त्यम् । दि॒वः । वृ॒ष्टिः । वा॒ताः । स्पृ॒ताः ।

ए॒कवि॒ंश इत्ये॑क - वि॒ंशः॑ । स्तो॒मः । अ॒दि॒त्यै । भा॒गः । अ॒सि ।

पू॒ष्णः । आ॒धिप॒त्यमि॒त्याधि॑ - प॒त्यम् । ओ॒जः । स्पृ॒तम् ।

त्रि॒णव॑ इति॑ त्रि॑ - न॒वः । स्तो॒मः । वसू॑नाम् । भा॒गः । अ॒सि । 16

(50)

TS 4.3.9.2

रु॒द्रा॒णा॒मा॒धि॒प॒त्यं॑ च॒तु॒ष्पा॒थ् स्पृ॒तं च॒तु॒र्वि॒ंशः॑ स्तो॒म आ॒दि॒त्यानां॑
भा॒गो॒ऽसि॑ म॒रु॒ता॒मा॒धि॒प॒त्यं ग॒र्भाः॑ स्पृ॒ताः प॒ञ्च॒वि॒ंशः॑ स्तो॒मो दे॒वस्य॑
स॒वि॒तु॒र्भा॒गो॒ऽसि॑ बृ॒ह॒स्प॒ते॒रा॒धि॒प॒त्यं॑ स॒मी॒ची॒र्दि॒शः॑ स्पृ॒ताश्च॑तु॒ष्टो॒मः
स्तो॒मो या॒वानां॑ भा॒गो॒ऽस्य॑या॒वाना॑मा॒धि॒प॒त्यं प्र॒जाः स्पृ॒ता-श्च॑तु-
श्च॒त्वा॒रि॒ंशः॑ स्तो॒म ऋ॒भू॒णां भा॒गो॒ऽसि॑ वि॒श्वे॒षां दे॒वाना॑मा॒धि॒प॒त्यं भू॒तं
नि॒शा॒न्तं॑ स्पृ॒तं त्र॒यस्त्रि॒ंशः॑ स्तो॒मः ॥ 17

TS 4.3.9.2 - Padam

रु॒द्रा॒णा॒म् । आ॒धि॒प॒त्य॒मि॒त्याधि॑ - प॒त्यम् । च॒तु॒ष्पा॒दि॒ति च॒तुः-पा॒त् ।
स्पृ॒तम् । च॒तु॒र्वि॒ंश इति॑ च॒तुः-वि॒ंशः॑ । स्तो॒मः । आ॒दि॒त्याना॑म् ।
भा॒गः । अ॒सि॒ । म॒रु॒ता॒म् । आ॒धि॒प॒त्य॒मि॒त्याधि॑ - प॒त्यम् । ग॒र्भाः ।
स्पृ॒ताः । प॒ञ्च॒वि॒ंश इति॑ प॒ञ्च - वि॒ंशः॑ । स्तो॒मः । दे॒वस्य॑ ।
स॒वि॒तुः । भा॒गः । अ॒सि॒ । बृ॒ह॒स्प॒तेः॑ । आ॒धि॒प॒त्य॒मि॒त्याधि॑ - प॒त्यम् ।
स॒मी॒चीः॑ । दि॒शः॑ । स्पृ॒ताः । च॒तु॒ष्टो॒म इति॑ च॒तुः-स्तो॒मः । स्तो॒मः ।
या॒वाना॑म् । भा॒गः । अ॒सि॒ । अ॒या॒वाना॑म् ।

आधि॑पत्य॒मित्याधि॑ – प॒त्यम् । प्र॒जा इति॑ प्र – जाः । स्पृ॒ताः ।
चतु॑श्चत्वारि॒ंश इति॑ चतुः – चत्वारि॒ंशः । स्तोमः॑ । ऋ॒भू॒णाम् ।
भा॒गः । अ॒सि॒ । वि॒श्वे॑षाम् । दे॒वाना॑म् । आधि॑पत्य॒मित्याधि॑-प॒त्यम् ।
भू॒तम् । नि॒शान्त॑मिति॒ नि – शान्त॑म् । स्पृ॒तम् ।
त्रय॑स्त्रि॒ंश इति॑ त्रयः – त्रि॒ंशः । स्तोमः॑ ॥ 17 (46)

(वसू॑नां भा॒गो॑ऽसि – षट्चत्वारि॒ंशच्च॑) (A9)

TS 4.3.10.1

एक॑याऽस्तुवत॒ प्र॒जा अधी॑यन्त प्र॒जाप॑तिरधि॒पति॑रासीत् ति॒सृभि॑रस्तुवत॒
ब्र॒ह्मा॑सृज्यत ब्र॒ह्म॒णस्प॑ति-रधि॒पति॑रासीत् प॒ञ्चभि॑रस्तुवत॒
भू॒तान्य॑सृज्यन्त भू॒तानां॑ पति॒रधि॑पति॒रासीत् स॒प्तभि॑रस्तुवत॒
स॒प्तर्ष॑योऽसृज्यन्त धा॒ता-धि॑पति॒रासी-न्न॑वभि॒रस्तु॑वत पि॒तरो-
ऽसृ॑ज्यन्ता-ऽ*दि॒तिरधि॑पत्यासी-दे॒काद॑शभि॒रस्तु॑वतर्त॒वोऽ सृ॑ज्यन्ता-
ऽऽर्त॒वो-ऽधि॑पति॒रासीत् त्रयो॑दशभि॒रस्तु॑वत मा॒सा अ॑सृज्यन्त
सँव॑त्सरोऽधि॒पति- [] 18

TS 4.3.10.1 - Padam

ए॒कया॑ । अ॒स्तु॒वत॑ । प्र॒जा इति॑ प्र – जाः । अधी॒यन्त॑ ।
प्र॒जाप॑तिरिति॑ प्र॒जा – प॒तिः । अधि॑पतिरित्यधि॑ – प॒तिः । आसीत् ।
ति॒सृभि॑रिति॑ ति॒सृ – भिः । अ॒स्तु॒वत॑ । ब्र॒ह्म । अ॒सृज्य॑त । ब्र॒ह्मणः॑ ।
प॒तिः । अधि॑पतिरित्यधि॑ – प॒तिः । आसीत् । पञ्च॑भि॒रिति॑
पञ्च॑ – भिः । अ॒स्तु॒वत॑ । भू॒तानि॑ । अ॒सृज्य॑न्त । भू॒ताना॑म् । प॒तिः ।
अधि॑पतिरित्यधि॑ – प॒तिः । आसीत् । स॒प्तभि॑रिति॑ स॒प्त – भिः ।
अ॒स्तु॒वत॑ । स॒प्तर्ष॑य इति॑ स॒प्त – ऋ॒षयः॑ । अ॒सृज्य॑न्त । धा॒ता ।
अधि॑पतिरित्यधि॑ – प॒तिः । आसीत् । न॒वभि॑रिति॑ न॒व – भिः ।
अ॒स्तु॒वत॑ । पि॒तरः॑ । अ॒सृज्य॑न्त । अ॒दि॒तिः । अधि॑प॒त्नीत्य॑धि – प॒त्नी ।
आसीत् । ए॒काद॑शभि॒रित्ये॑काद॒श – भिः । अ॒स्तु॒वत॑ । ऋ॒तवः॑ ।
अ॒सृज्य॑न्त । आ॒र्तवः॑ । अधि॑पतिरित्यधि॑ – प॒तिः । आसीत् ।
त्रयो॑दशभि॒रिति॑ त्रयो॑दश – भिः । अ॒स्तु॒वत॑ । मा॒साः । अ॒सृज्य॑न्त ।
सँ॒व॒त्स॒र इति॑ सं – व॒त्स॒रः । अधि॑पतिरित्यधि॑ – प॒तिः । 18 (50)

TS 4.3.10.2

–रासीत् पञ्चदशभिरस्तुवत क्षत्रमसृज्यतेन्द्रो ऽधिपतिरासीत्–
सप्तदशभिरस्तुवत पशवोऽसृज्यन्त बृहस्पतिरधिपति–
रासीन्नवदशभि-रस्तुवत शूद्रार्यावसृज्येतामहोरात्रे अधिपत्नी
आस्तामेकविंशत्याऽस्तुवतैकशफाः पशवोऽसृज्यन्त
वरुणो ऽधिपतिरासीत् त्रयोविंशत्याऽस्तुवत क्षुद्राः पशवोऽसृज्यन्त
पूषा ऽधिपतिरासीत् पञ्चविंशत्या ऽस्तुवता*ऽऽरण्याः पशवोऽसृज्यन्त
वायुरधिपतिरासीत् सप्तविंशत्याऽस्तुवत द्यावापृथिवी व्यै- [] 19

TS 4.3.10.2 - Padam

आसीत् । पञ्चदशभिरिति पञ्चदश –भिः । अस्तुवत । क्षत्रम् ।
असृज्यत । इन्द्रः । अधिपतिरित्यधि – पतिः । आसीत् ।
सप्तदशभिरिति सप्तदश–भिः । अस्तुवत । पशवः । असृज्यन्त ।
बृहस्पतिः । अधिपतिरित्यधि – पतिः । आसीत् । नवदशभिरिति
नवदश –भिः । अस्तुवत । शूद्रार्याविति शूद्र – अर्यौ ।
असृज्येताम् । अहोरात्रे इत्यहः – रात्रे । अधिपत्नी इत्यधि– पत्नी ।

आस्ताम् । एकविंशत्येत्येक – विंशत्या । अस्तुवत ।
एकशफा इत्येक – शफाः । पशवः । असृज्यन्त । वरुणः ।
अधिपतिरित्यधि – पतिः । आसीत् । त्रयोविंशत्येति
त्रयः – विंशत्या । अस्तुवत । क्षुद्राः । पशवः । असृज्यन्त ।
पूषा । अधिपतिरित्यधि – पतिः । आसीत् । पञ्चविंशत्येति
पञ्च – विंशत्या । अस्तुवत । आरण्याः । पशवः । असृज्यन्त ।
वायुः । अधिपतिरित्यधि – पतिः । आसीत् । सप्तविंशत्येति
सप्त – विंशत्या । अस्तुवत । द्यावापृथिवी इति द्यावा – पृथिवी ।
वीति । 19 (50)

TS 4.3.10.3

–तां वसवो रुद्रा आदित्या अनु व्यायन् तेषामधिपत्यमासी-
न्नवविंशत्याऽस्तुवत वनस्पतयोऽसृज्यन्त सोमो ऽधिपतिरासी-
देकत्रिंशता ऽस्तुवत प्रजा असृज्यन्त यावानां चायावानां
चाऽऽधिपत्यमासीत् त्रयस्त्रिंशता ऽस्तुवत भूतान्यशाम्यन् प्रजापतिः
परमेष्ठ्यधिपतिरासीत् ॥ 20

TS 4.3.10.3 - Padam

ए॒ताम् । व॒स॒वः । रु॒द्राः । आ॒दि॒त्याः । अ॒नु । वी॒ति । आ॒य॒न् ।
ते॒षाम् । आ॒धि॒प॒त्य॒मि॒त्या॒धि - प॒त्यम् । आ॒सीत् । न॒व॒वि॒श्र॒त्ये॒ति
न॒व - वि॒श्र॒त्या । अ॒स्तु॒व॒त । व॒न॒स्प॒त॒यः । अ॒सृ॒ज्य॒न्त । सोमः ।
अ॒धि॒प॒ति॒रि॒त्य॒धि - प॒तिः । आ॒सीत् । ए॒क॒त्रि॒श्र॒ते॒त्ये॒क-त्रि॒श्र॒ता ।
अ॒स्तु॒व॒त । प्र॒जा इति प्र - जाः । अ॒सृ॒ज्य॒न्त । या॒वा॒नाम् । च ।
अ॒या॒वा॒नाम् । च । आ॒धि॒प॒त्य॒मि॒त्या॒धि - प॒त्यम् । आ॒सीत् ।
त्र॒य॒स्त्रि॒श्र॒ते॒ति त्र॒यः-त्रि॒श्र॒ता । अ॒स्तु॒व॒त । भू॒ता॒नि । अ॒शा॒म्य॒न् ।
प्र॒जा॒प॒ति॒रि॒ति प्र॒जा - प॒तिः । प॒र॒मे॒ष्ठी । अ॒धि॒प॒ति॒रि॒त्य॒धि - प॒तिः ।
आ॒सीत् ॥ 20 (35)

(सँव॑थ्सरोऽधि॑पति- वि - पञ्च॑त्रि॒श्र॒च्च) (A10)

TS 4.3.11.1

इ॒य॒मे॒व सा या प्र॒थ॒मा व्यौ॒च्छ॒द॒न्त॒र॒स्यां च॒र॒ति प्र॒वि॒ष्टा ।
व॒धूर्ज॑जान न॒व॒ग॒ज्ज॒नि॒त्री त्र॒य ए॒नां म॒हि॒मा॒नः स॒च॒न्ते ॥
छ॒न्द॒स्व॒ती उ॒ष॒सा पे॒पि॒शा॒ने स॒मा॒नं यो॒नि॒म॒नु सञ्च॑रन्ती ।

सूर्य॑प॒त्नी॒ वि॒ च॒रतः॑ प्र॒जा॒न॒ती॒ के॒तुं॑ कृ॒ण्व॒ाने॑ अ॒ज॒रे॒ भू॒रि॒रे॒त॒सा ॥
ऋ॒त॒स्य॑ प॒न्था॒म॒नु॒ ति॒स्र॒ आ॒गु॒स्त्रयो॑ घ॒र्मा॒सो॒ अनु॑ ज्योति॒षा॒गुः॑ ।
प्र॒जा॒मे॒का॒ र॒क्ष॒त्यूर्ज॑मे॒का॒ – [] 21

TS 4.3.11.1 - Padam

इ॒यम् । ए॒व । सा । या । प्र॒थ॒मा । व्यौ॒च्छ॒दिति॑ वि – औ॒च्छ॒त् ।
अ॒न्तः । अ॒स्याम् । च॒र॒ति॒ । प्र॒वि॒ष्टेति॑ प्र – वि॒ष्टा ॥ व॒धूः । ज॒जा॒न॒ ।
न॒व॒ग॒दि॒ति॑ न॒व – ग॒त् । ज॒नि॒त्री । त्र॒यः । ए॒नाम् । म॒हि॒मा॒नः ।
स॒च॒न्ते ॥ छ॒न्द॒स्व॒ती॒ इति॑ । उ॒ष॒सा॒ । पे॒पि॒शा॒ने॒ इति॑ । स॒मा॒न॒म् ।
यो॒नि॒म् । अ॒न्वि॒ति॑ । स॒ञ्च॒र॒न्ती॒ इति॑ सं – च॒र॒न्ती ॥ सूर्य॑प॒त्नी॒ इति॑
सूर्य॑ – प॒त्नी॒ । वी॒ति॑ । च॒र॒तः । प्र॒जा॒न॒ती॒ इति॑ प्र॒जा॒न॒ती॒ । के॒तु॒म् ।
कृ॒ण्व॒ाने॑ इति॑ । अ॒ज॒रे॒ इति॑ । भू॒रि॒रे॒त॒सेति॑ भू॒रि॒ – रे॒त॒सा ॥ ऋ॒त॒स्य॑ ।
प॒न्था॒म् । अ॒न्वि॒ति॑ । ति॒स्रः । ए॒ति॑ । अ॒गुः । त्र॒यः । घ॒र्मा॒सः ।
अ॒न्वि॒ति॑ । ज्योति॒षा॒ । ए॒ति॑ । अ॒गुः ॥ प्र॒जा॒मि॒ति॑ प्र – जा॒म् । ए॒का॒ ।
र॒क्ष॒ति॑ । ऊ॒र्ज॒म् । ए॒का॒ । 21 (50)

TS 4.3.11.2

व्रतमेका रक्षति देवयूनां ॥

चतुष्टोमो अभवद्या तुरीया यज्ञस्य पक्षावृषयो भवन्ती ।

गायत्रीं त्रिष्टुभं जगतीमनुष्टुभं बृहदर्कं युञ्जानाः सुवराऽभरन्निदं ॥

पञ्चभिर्द्धाता वि दधाविदं यत् तासां स्वसृजनयत् पञ्चपञ्च ।

तासामु यन्ति प्रयवेण पञ्च नाना रूपाणि क्रतवो वसानाः ॥

त्रिंशत् स्वसार उपयन्ति निष्कृतं समानं केतुं प्रतिमुञ्चमानाः । 22

TS 4.3.11.2 - Padam

व्रतम् । एका । रक्षति । देवयूनामिति देव – यूनाम् ॥ चतुष्टोम इति

चतुः-स्तोमः । अभवत् । या । तुरीया । यज्ञस्य । पक्षौ । ऋषयः ।

भवन्ती ॥ गायत्रीम् । त्रिष्टुभम् । जगतीम् । अनुष्टुभमित्यनु-स्तुभम् ।

बृहत् । अर्कम् । युञ्जानाः । सुवः । एति । अभरन् । इदम् ॥

पञ्चभिरिति पञ्च – भिः । धाता । वीति । दधौ । इदम् । यत् ।

तासाम् । स्वसृः । अजनयत् । पञ्चपञ्चेति पञ्च – पञ्च ॥

तासाम् । उ । यन्ति । प्रयवेणेति प्र – यवेन । पञ्च । नाना ।

रूपाणि । क्रतवः । वसानाः ॥ त्रिंशत् । स्वसारः । उपेति । यन्ति ।

निष्कृतमिति निः – कृतम् । समानम् । केतुम् ।

प्रतिमुञ्चमाना इति प्रति – मुञ्चमानाः ॥ 22 (50)

TS 4.3.11.3

ऋतूँस्तन्वते कवयः प्रजानतीर्मध्येछन्दसः परि यन्ति भास्वतीः ॥

ज्योतिष्मती प्रति मुञ्चते नभो रात्री देवी सूर्यस्य व्रतानि ।

वि पश्यन्ति पशवो जायमाना नानारूपा मातुरस्या उपस्थे ॥

एकाष्टका तपसा तप्यमाना जजान गर्भं महिमानमिन्द्रं ।

तेन दस्यून् व्यसहन्त देवा हन्ताऽसुराणा-मभवच्छचीभिः ॥

अनानुजामनुजां मामकर्त सत्यं वदन्त्यन्विच्छ एतत् ।

भूयास – [] 23

TS 4.3.11.3 - Padam

ऋतून् । तन्वते । कवयः । प्रजानतीरिति प्र – जानतीः ।

मध्येछन्दस इति मध्ये – छन्दसः । परीति । यन्ति । भास्वतीः ॥

ज्योतिष्मती । प्रतीति । मुञ्चते । नभः । रात्री । देवी । सूर्यस्य ।

व्र॒तानि॑ ॥ वी॒ति॑ । प॒श्य॒न्ति॑ । प॒श॒वः॑ । जा॒य॒मा॒नाः॑ । ना॒ना॒रू॒पा इति॑
ना॒ना – रू॒पाः॑ । मा॒तुः॑ । अ॒स्याः॑ । उ॒प॒स्थ इत्यु॒प – स्था॑ ॥
ए॒का॒ष्ट॒के॒त्ये॒क – अ॒ष्ट॒का॑ । त॒प॒सा॑ । त॒प्य॒मा॒ना॑ । ज॒जान॑ । गर्भ॑म् ।
म॒हि॒मा॒नम्॑ । इन्द्र॑म् ॥ ते॒न॑ । द॒स्यून्॑ । वी॒ति॑ । अ॒स॒ह॒न्त॑ । दे॒वाः॑ ।
ह॒न्ता॑ । अ॒सु॒रा॒णाम्॑ । अ॒भ॒वत्॑ । श॒ची॒भि॒रिति॑ श॒चि – भिः॑ ॥
अ॒ना॒नु॒जा॒मि॒त्य॒ना॒नु – जा॒म् । अ॒नु॒जा॒मि॒त्य॒नु – जा॒म् । मा॒म् । अ॒कर्त॑ ।
स॒त्यम्॑ । वद॑न्ती । अ॒न्वि॒ति॑ । इ॒च्छे॑ । ए॒तत् ॥ भू॒या॒सम्॑ । 23 (50)

TS 4.3.11.4

म॒स्य सु॒म॒तौ यथा॑ यू॒य॒म॒न्या वो॑ अ॒न्या॒म॒ति॒ मा प्र॑ यु॒क्त ॥
अ॒भू॒न्म॒म सु॒म॒तौ वि॒श्व॒वे॒दा आ॒ष्ट प्र॒ति॒ष्ठा॒म॒वि॒द॒ब्धि॒ गा॒धं ।
भू॒या॒स॒म॒स्य सु॒म॒तौ यथा॑ यू॒य॒म॒न्या वो॑ अ॒न्या॒म॒ति॒ मा प्र॑ यु॒क्त ॥
पञ्च॑ व्यु॒ष्टी॒रनु॑ पञ्च॑ दो॒हा गां॑ पञ्च॑ ना॒म्नी॒मृ॒त॒वोऽनु॑ पञ्च॑ ।
पञ्च॑ दि॒शः॑ पञ्च॑ द॒शे॒न क्लृ॑प्ताः स॒मा॒न॒मू॒र्ध॒नी॒र॒भि लो॒क॒मे॒कं ॥ 24

TS 4.3.11.4 - Padam

अ॒स्य । सु॒म॒ता॒वि॒ति॑ सु – म॒तौ । य॒था॑ ॥ यू॒य॒म् । अ॒न्या । वः ।
अ॒न्या॒म् । अ॒ती॒ति॑ । मा । प्रे॒ति॑ । यु॒क्त॑ ॥ अ॒भू॒त् । म॒म ।
सु॒म॒ता॒वि॒ति॑ सु – म॒तौ । वि॒श्व॒वे॒दा॒ इति॑ वि॒श्व – वे॒दाः । आ॒ष्ट ।
प्र॒ति॒ष्ठा॒मि॒ति॑ प्र॒ति – स्था॒म् । अ॒वि॒द॒त् । हि । गा॒ध॒म् ॥ भू॒या॒स॒म् ।
अ॒स्य । सु॒म॒ता॒वि॒ति॑ सु – म॒तौ । य॒था॑ ॥ यू॒य॒म् । अ॒न्या । वः ।
अ॒न्या॒म् । अ॒ती॒ति॑ । मा । प्रे॒ति॑ । यु॒क्त॑ ॥ प॒ञ्च । व्यु॒ष्टी॒रि॒ति॑
वि – उ॒ष्टीः । अ॒न्वि॒ति॑ । प॒ञ्च । दो॒हाः॑ । गा॒म् । प॒ञ्च॒ना॒म्नी॒मि॒ति॑
प॒ञ्च – ना॒म्नी॒म् । ऋ॒त॒वः । अ॒न्वि॒ति॑ । प॒ञ्च ॥ प॒ञ्च । दि॒शः ।
प॒ञ्च॒द॒शे॒ने॒ति॑ प॒ञ्च – द॒शे॒न । क्लृ॒प्ताः । स॒मा॒न॒मू॒र्ध्नी॒रि॒ति॑
स॒मा॒न – मू॒र्ध्नीः॑ । अ॒भी॒ति॑ । लो॒क॒म् । ए॒क॒म् ॥ 24 (50)

TS 4.3.11.5

ऋ॒त॒स्य॑ गर्भः॑ प्र॒थ॒मा व्यू॒षु॒ष्य॒पा॒मे॒का॑ म॒हि॒मा॒नं॑ बि॒भर्ति॑ ।
सूर्य॑स्यै॒का च॑रति निष्कृ॒तेषु॑ घ॒र्म॒स्यै॒का स॒वि॒तै॒कां॑ नि य॒च्छति॑ ॥
या प्र॒थ॒मा व्यौ॒च्छ॒त् सा धे॒नुर॑भ॒व॒द्य॒मे ।

सा नः पयस्वती धुक्ष्वोत्तरामुत्तरां समां ॥
शुक्रर्षभा नभसा ज्योतिषा ऽऽगाद्-विश्वरूपा शबलीरग्निकेतुः ।
समानमर्थं स्वपस्यमाना बिभ्रती जरामजर उष आगाः ॥
ऋतूनां पत्नी () प्रथमेयमागादह्नां नेत्री जनित्री प्रजानां ।
एका सती बहुधोषो व्युच्छस्यजीर्णा त्वं जरयसि सर्वमन्यत् ॥ 25

TS 4.3.11.5 - Padam

ऋतस्य । गर्भः । प्रथमा । व्यूषुषीति वि – ऊषुषी । अपाम् । एका ।
महिमानम् । बिभर्ति ॥ सूर्यस्य । एका । चरति । निष्कृतेष्विति
निः-कृतेषु । घर्मस्य । एका । सविता । एकाम् । नीति । यच्छति ॥
या । प्रथमा । व्यौच्छदिति वि – औच्छत् । सा । धेनुः । अभवत् ।
यमे ॥ सा । नः । पयस्वती । धुक्ष्व । उत्तरामुत्तरामित्युत्तरां-उत्तराम् ।
समाम् ॥ शुक्रर्षभेति शुक्र – ऋषभा । नभसा । ज्योतिषा । एति ।
अगात् । विश्वरूपेति विश्व – रूपा । शबलीः ।

अ॒ग्निके॑तु॒रित्य॑ग्नि – के॒तुः ॥ स॒मा॒नम् । अ॒र्थम् । स्व॒प॒स्य॒मा॒नेति॑
सु-अ॒प॒स्य॒मा॒ना । बिभ्र॑ती । ज॒राम् । अ॒जरे॑ । उ॒षः । ए॒ति । अ॒गाः ॥
ऋ॒तूना॑म् । प॒त्नी () । प्र॒थ॒मा । इ॒यम् । ए॒ति । अ॒गात् । अ॒ह्नाम् ।
ने॒त्री । ज॒नि॒त्री । प्र॒जा॒नामि॑ति प्र – जा॒नाम् ॥ ए॒का । स॒ती । बहु॑धेति
बहु – धा । उ॒षः । वी॒ति । उ॒च्छ॒सि । अ॒जी॒र्णा । त्वम् । ज॒रय॑सि ।
सर्व॑म् । अ॒न्यत् ॥ 25 (69) (ऊ॒र्जमे॑का – प्र॒तिमु॒ञ्च॒मा॒ना – भू॒या॒स
– मे॒कं – प॒त्ये का॒न्न वि॒श॒तिश्च॑) (A11)

TS 4.3.12.1

अ॒ग्ने जा॑तान् प्र॒णु॒दा नः॑ स॒प॒त्नान् प्र॒त्यजा॑ताञ्जा॒तवे॑दो नुदस्व ।
अ॒स्मे दी॑दिहि सु॒म॒ना अ॒हे॒डन् तव॑ स्या॒ञ् शर्म॑न् त्रि॒वरू॑थ उ॒द्भित् ॥
सह॑सा जा॑तान् प्र॒णु॒दानः॑ स॒प॒त्नान् प्र॒त्यजा॑ताञ्जा॒तवे॑दो नुदस्व ।
अ॒धि नो॑ ब्रूहि सु॒म॒नस्य॑मानो वय॑ञ् स्या॒म प्र॒णु॒दा नः॑ स॒प॒त्नान् ॥
च॒तुश्च॒त्वारि॑ञ्शः स्तो॒मो वर्चो॑ द्रवि॒णञ् षोड॑शः स्तो॒म
ओ॒जो द्रवि॑णं पृथि॒व्याः पु॒रीष॑मस्य – [] 26

TS 4.3.12.1 - Padam

अ॒ग्ने॑ । जा॒तान् । प्रेति॑ । नु॒द । नः । स॒प॒न्ना॑न् । प्र॒तीति॑ । अजा॑तान् ।
जा॒त॒वे॒द इति॑ जा॒त – वे॒दः । नु॒दस्व॑ ॥ अ॒स्मे इति॑ । दी॒दि॒हि ।
सु॒म॒ना इति॑ सु – म॒नाः । अ॒हे॒ड॒न् । तव॑ । स्या॒म् । श॒र्म॒न् ।
त्रि॒व॒रू॒थ इति॑ त्रि॒-व॒रू॒थः । उ॒द्भि॒दि॒त्यु॒त् – भि॒त् ॥ स॒ह॒सा ।
जा॒तान् । प्रेति॑ । नु॒द । नः । स॒प॒न्ना॑न् । प्र॒तीति॑ । अजा॑तान् । जा॒त॒वे॒द
इति॑ जा॒त – वे॒दः । नु॒दस्व॑ ॥ अ॒धीति॑ । नः । ब्रू॒हि । सु॒म॒न॒स्य॒मा॒न
इति॑ सु – म॒न॒स्य॒मा॒नः । व॒य॒म् । स्या॒म् । प्रेति॑ । नु॒द । नः ।
स॒प॒न्ना॑न् ॥ च॒तु॒श्च॒त्वारि॒ंश इति॑ च॒तुः – च॒त्वारि॒ंशः । स्तो॒मः ।
व॒र्चः । द्र॒वि॒णम् । षो॒ड॒शः । स्तो॒मः । ओ॒जः । द्र॒वि॒णम् । पृ॒थि॒व्याः ।
पु॒री॒षम् । अ॒सि । 26 (50)

TS 4.3.12.2

–फ॒सो॒ नाम॑ ।

ए॒व॒ श्छ॒न्दो॒ व॒रि॒व॒ श्छ॒न्दः॑ शं॒भू श्छ॒न्दः॑ प॒रि॒भू श्छ॒न्दः॑
आ॒च्छ॒च्छ॒न्दो॒ म॒न॒ श्छ॒न्दो॒ व्य॒च॒ श्छ॒न्दः॑ सि॒न्धु॒ श्छ॒न्दः॑ स॒मु॒द्रं॑ छ॒न्दः॑
स॒लि॒लं॑ छ॒न्दः॑ सँ॒य॒च्छ॒न्दो॒ वि॒य॒च्छ॒न्दो॒ बृ॒ह॒च्छ॒न्दो॒ रथ॑न्त॒रं॑ छ॒न्दो॑

नि॒का॒य इ॒छन्दो॑ वि॒व॒ध इ॒छन्दो॑ गि॒र इ॒छन्दो॑ भ्र॒ज इ॒छन्दः॑ स॒ष्टुप् छन्दो॑
अ॒नु॒ष्टुप् छन्दः॑ क॒कुच्छन्द॑ स्त्रि॒क॒कुच्छन्दः॑ का॒व्यं छन्दो॑
- अ॒ङ्कुपं॑ छन्दः - [] 27

TS 4.3.12.2 - Padam

अ॒प्सः । ना॒म ॥ ए॒वः । छन्दः॑ । व॒रि॒वः । छन्दः॑ । शं॒भूरि॑ति
शं - भूः । छन्दः॑ । प॒रि॒भूरि॑ति प॒रि - भूः । छन्दः॑ । आ॒च्छत् ।
छन्दः॑ । म॒नः । छन्दः॑ । व्य॒चः । छन्दः॑ । सि॒न्धुः । छन्दः॑ । स॒मु॒द्रम् ।
छन्दः॑ । स॒लि॒लम् । छन्दः॑ । सँ॒यदि॑ति सं - यत् । छन्दः॑ । वि॒यदि॑ति
वि - यत् । छन्दः॑ । बृ॒हत् । छन्दः॑ । र॒थ॒न्त॒रमि॑ति रथं - त॒रम् ।
छन्दः॑ । नि॒का॒य इति॑ नि - का॒यः । छन्दः॑ । वि॒व॒ध इति॑ वि-व॒धः ।
छन्दः॑ । गि॒रः । छन्दः॑ । भ्र॒जः । छन्दः॑ । स॒ष्टु॒बि॒ति स - स्तु॒प् ।
छन्दः॑ । अ॒नु॒ष्टु॒बि॒त्यनु॑ - स्तु॒प् । छन्दः॑ । क॒कुत् । छन्दः॑ ।
त्रि॒क॒कुदि॑ति त्रि - क॒कुत् । छन्दः॑ । का॒व्यम् । छन्दः॑ ।
अ॒ङ्कु॒पम् । छन्दः॑ । 27 (50)

TS 4.3.12.3

पदपङ्क्ति॑ र॒छन्दो॑ ऽक्षरपङ्क्ति॑ र॒छन्दो॑ विष्टारपङ्क्ति॑ र॒छन्दः॑
क्षुरो॑ भृज्वाञ्छन्दः॑ प्र॒च्छच्छन्दः॑ पक्ष॑ र॒छन्द ए॒व र॒छन्दो॑
वरिव॑ र॒छन्दो॑ वय॑ र॒छन्दो॑ वयस्कृच्छन्दो॑ विशालं॑ छन्दो॑
विष्प॑र्धा र॒छन्द र॒छदि॑ र॒छन्दो॑ दूरोहणं॑ छन्दस्तन्द्रं॑
छन्दो॑ ऽङ्गाङ्गं॑ छन्दः॑ ॥ 28

TS 4.3.12.3 - Padam

पदपङ्क्ति॑रिति पद – पङ्क्तिः॑ । छन्दः॑ । अक्षरपङ्क्ति॑रित्यक्षर – पङ्क्तिः॑ ।
छन्दः॑ । विष्टारपङ्क्ति॑रिति विष्टार – पङ्क्तिः॑ । छन्दः॑ । क्षुरः॑ । भृज्वान् ।
छन्दः॑ । प्र॒च्छत् । छन्दः॑ । पक्षः॑ । छन्दः॑ । ए॒वः । छन्दः॑ । वरिवः॑ ।
छन्दः॑ । वयः॑ । छन्दः॑ । वयस्कृदिति॑ वयः – कृत् । छन्दः॑ ।
विशालमिति॑ वि – शालम् । छन्दः॑ । विष्प॑र्धा इति विः-स्प॑र्धाः ।
छन्दः॑ । छदिः॑ । छन्दः॑ । दूरोहणमिति॑ दूः – रोहणम् । छन्दः॑ ।
तन्द्रम् । छन्दः॑ । अङ्गाङ्गम् । छन्दः॑ ॥ 28 (33)

(अस्य – ड्कुपञ्छन्द – स्त्रयस्त्रिंशच्च) (A12)

TS 4.3.13.1

अ॒ग्निर्वृ॒त्राणि॑ जङ्घ॒नद् द्र॒विण॑स्युर्वि॒पन्य॑या ॥

समि॑द्धः शु॒क्र आहु॑तः ॥

त्व॑ꣳ सोमा॑सि स॒त्पति॑स्त्व॑ꣳ राजो॑त वृ॒त्रहा॑ ।

त्वं भ॒द्रो अ॑सि॒ क्रतुः॑ ॥

भ॒द्रा ते॑ अ॒ग्ने स्व॑नीक॒ सन्दृ॑घो॒रस्य॑ स॒तो वि॑षुण॒स्य चा॑रुः ।

न यत् ते॑ शो॒चिस्त॑मसा॒ वर॑न्त॒ न ध्व॑स्मान॒स्तनु॑वि॒ रेप॑ आ धुः ॥

भ॒द्रं ते॑ अ॒ग्ने सह॑सिन्ननी॒कमुपा॑क॒ आ रो॑चते॒ सूर्य॑स्य ।

TS 4.3.13.1 - Padam

अ॒ग्निः । वृ॒त्राणि॑ । जङ्घ॒नत् । द्र॒विण॑स्युः । वि॒पन्य॑येति॑

वि – प॒न्यया॑ ॥ समि॑द्ध इति॒ सम् – इ॒द्धः । शु॒क्रः । आहु॑त

इत्या – हु॒तः ॥ त्वम् । सोम॑ । अ॒सि । स॒त्पति॑रिति॒ सत् – प॒तिः ।

त्वम् । राजा॑ । उ॒त । वृ॒त्रहे॑ति॒ वृत्र॑ – हा ॥ त्वम् । भ॒द्रः । अ॒सि ।

क्रतुः॑ ॥ भ॒द्रा । ते॑ । अ॒ग्ने । स्व॑नीकेति॒ सु – अ॒नीक॑ । स॒न्दृगे॑ति॒

सं – दृक् । घो॒रस्य॑ । स॒तः । वि॑षुण॒स्य चा॑रुः ॥ न । यत् । ते॑ ।

शो॒चिः । तम॑सा । वर॑न्त । न । ध्व॒स्मानः । त॒नुवि॑ । रेपः॑ । एति॑ ।
धुः ॥ भ॒द्रम् । ते । अ॒ग्ने । स॒हसि॑न् । अ॒नीक॑म् । उ॒पाके॑ । एति॑ ।
रो॒चते॑ । सूर्य॑स्य ॥ 29 (50)

TS 4.3.13.2

रु॒शद्-दृ॒शे द॒दृशे॑ न॒क्तया॑ चि॒दरू॑क्षितं दृ॒श आ रू॒पे अ॒न्नं ॥
सैना॑ऽनी॒केन॑ सु॒विद॑त्रो अ॒स्मे य॒ष्टा दे॒वाꣳ आ॒यजि॑ष्ठः स्व॒स्ति ।
अ॒द॒ब्धो गो॒पा उ॒त नः॑ प॒र॒स्या अ॒ग्ने द्यु॒मदु॑त रेवद् दि॒दीहि॑ ॥
स्व॒स्ति नो॑ दि॒वो अ॒ग्ने पृ॒थि॒व्या वि॒श्वायु॑र्धेहि य॒जथा॑य दे॒व ।
यथ् सी॒महि॑ दि॒विजा॑त प्र॒शस्तं॑ तद॒स्मासु॑ द्रवि॒णं धे॑हि चि॒त्रं ॥
यथा॑ हो॒तर्म॑नु॒षो – [] 30

TS 4.3.13.2 - Padam

रु॒शत् । दृ॒शे । द॒दृशे॑ । न॒क्तया॑ । चि॒त् । अ॒रू॒क्षित॑म् । दृ॒शे । एति॑ ।
रू॒पे । अ॒न्नम् ॥ सः । ए॒ना । अ॒नीके॑न । सु॒विद॑त्र इति सु-वि॒दत्रः॑ ।
अ॒स्मे इति॑ । य॒ष्टा । दे॒वान् । आ॒यजि॑ष्ठ इत्या – य॒जिष्ठः॑ । स्व॒स्ति ॥
अ॒द॒ब्धः । गो॒पा इति॑ गो-पाः । उ॒त । नः । प॒र॒स्या इति॑ परः-पाः ।

अ॒ग्ने॑ । द्यु॒मदि॑ति द्यु – मत् । उ॒त । रे॒वत् । दि॒दी॒हि ॥ स्व॒स्ति । नः॑ ।
दि॒वः । अ॒ग्ने । पृ॒थि॒व्याः । वि॒श्वायु॑रिति वि॒श्व – आ॒युः । धे॒हि ।
यज॑थाय । दे॒व ॥ यत् । सी॒महि॑ । दि॒विजा॑तेति दि॒वि – जा॒त ।
प्र॒शस्त॑मिति प्र – श॒स्तम् । तत् । अ॒स्मासु॑ । द्र॒विण॑म् । धे॒हि ।
चि॒त्रम् ॥ यथा॑ । हो॒तः । म॒नुषः॑ । 30 (50)

TS 4.3.13.3

दे॒वता॑ता य॒ज्ञेभिः॑ सू॒नो स॒हसो॑ यजा॑सि ।
ए॒वा नो॑ अ॒द्य स॒मना॑ स॒माना॑नु-श॒न्नग्न॑ उ॒शतो॑ य॒क्षि दे॒वान् ॥
अ॒ग्निमी॑डे पु॒रोहि॑तं य॒ज्ञस्य॑ दे॒वमृ॑त्विजं॑ ।
हो॒तार॑ꣳ रत्न॒धात॑मं ॥
वृषा॑ सोम द्यु॒माꣳ अ॒सि वृषा॑ दे॒व वृष॑व्रतः ।
वृषा॑ ध॒र्माणि॑ दधिषे ॥
सान्त॑पना इ॒दꣳ ह॒विर्म॑रुत॒स्तज्जु॑जुष्टन ।
युष्मा॑को॒ती रि॑शादसः ॥
यो नो॑ म॒र्तो व॑सवो दु॒र्हणा॑यु॒स्तिरः॑ स॒त्यानि॑ म॒रुतो॑ – [] 31

TS 4.3.13.3 - Padam

दे॒व॒ता॒ते॒ति॑ दे॒व – ता॒ता । य॒ज्ञे॒भिः॑ । सू॒नो॒ इति॑ । स॒ह॒सः॑ । य॒जा॒सि ॥
ए॒वा । नः॑ । अ॒द्य । स॒म॒ना । स॒मा॒नान् । उ॒श॒न् । अ॒ग्ने । उ॒श॒तः ।
य॒क्षि । दे॒वान् ॥ अ॒ग्निम् । ई॒डे । पु॒रोहि॑तमि॒ति पु॒रः – हि॒तम् ।
य॒ज्ञस्य॑ । दे॒वम् । ऋ॒त्वि॒जम् ॥ हो॒तार॑म् । रत्न॑धा॒तम॑मि॒ति
रत्न॑ – धा॒तमम् ॥ वृ॒षा । सो॒म । द्यु॒मानि॑ति द्यु॒मान् । अ॒सि । वृ॒षा ॥
दे॒व । वृ॒षव्र॑त इति॒ वृष॑ – व्र॒तः ॥ वृ॒षा । धर्मा॑णि । द॒धिषे॑ ॥
सा॒न्त॒प॒ना इति॑ सां – त॒प॒नाः । इ॒दम् । ह॒विः । म॒रुतः॑ । त॒त् ।
जु॒जु॒ष्ट॒न ॥ यु॒ष्माकं॑ । ऊ॒ती । रि॒शाद॑स इति॒ रिश॑ – अ॒द॒सः ॥
यः । नः॑ । म॒र्तः । व॒स॒वः । दु॒र्ह॒णा॒युरि॑ति दुः – ह॒णा॒युः । ति॒रः ।
स॒त्यानि॑ । म॒रुतः॑ । 31 (50)

TS 4.3.13.4

जि॒घाँ॒सात् ।
द्रु॒हः पा॒शं प्र॒ति स मु॑ची॒ष्ट त॒पि॒ष्ठेन॑ त॒प॒सा ह॑न्त॒ना तं ॥
सँ॒व॒त्स॒रीणा॑ म॒रुतः॑ स्व॒र्का उ॑रु॒क्षयाः॑ स॒ग॒णा मा॑नु॒षेषु॑ ।

ते॑ऽस्मत् पा॒शान् प्र मु॑ञ्चन्त्व॒हसः॑ सा॒न्तप॒ना म॑दि॒रा मा॑दयि॒ष्णवः॑ ॥

पि॒प्री॒हि दे॒वा उ॑शतो यवि॒ष्ठ वि॒द्वान् ऋ॒तूँर्ऋ॒तुप॑ते यजे॒ह ।

ये दै॒व्या ऋ॒त्विज॒स्तेभि॑रग्ने त्व॒ होत॑ृणामस्यायजिष्ठः ॥

अग्ने॑ यदद्य॒ विशो॑ अ॒ध्वर॑स्य होतः पाव॒क – [] 32

TS 4.3.13.4 - Padam

जिघा॑सात् ॥ द्रु॒हः । पा॒शम् । प्र॒तीति॑ । सः । मु॒चीष्ट॑ । तपि॒ष्ठेन॑ ।

तप॑सा । ह॒न्त॒न । तम् ॥ सँव॑त्सरीणा इति सं – व॒त्सरी॑णाः ।

मरु॑तः । स्व॒र्का इति॑ सु – अ॒र्काः । उ॒रुक्ष॑या इत्यु॒रु – क्ष॑याः ।

सग॑णा इति स – ग॒णाः । मा॒नुषे॑षु ॥ ते । अ॒स्मत् । पा॒शान् । प्रेति॑ ।

मु॒ञ्चन्तु॑ । अ॒हसः॑ । सा॒न्तप॒ना इति॑ सां – तप॒नाः । म॑दि॒राः ।

मा॒दयि॒ष्णवः॑ ॥ पि॒प्री॒हि । दे॒वान् । उ॑शतः । यवि॒ष्ठ । वि॒द्वान् । ऋ॒तून् ।

ऋ॒तुप॑त इत्यृ॒तु-प॑ते । यज॑ । इ॒ह ॥ ये । दै॒व्याः । ऋ॒त्विजः॑ । तेभिः॑ ।

अग्ने॑ । त्वम् । होत॑ृणाम् । अ॒सि । आ॒यजि॒ष्ठ इत्या॑ – यजि॒ष्ठः ॥

अग्ने॑ । यत् । अद्य॑ । वि॒शः । अ॒ध्वर॑स्य । होतः॑ । पाव॒क । 32 (50)

TS 4.3.13.5

शो॒चे वे॒ष्ट्व॑ हि यज्वा॑ ॥

ऋ॒ता य॒जासि॑ म॒हिना॑ वि य॒द्धूर्ह॒व्या वह॑ यवि॒ष्ठ या ते॑ अ॒द्य ॥

अ॒ग्निना॑ र॒यिम॑श्नवत् पोष॒मेव॑ दि॒वेदि॑वे ।

यश॑सं वी॒रव॑त्तमं ॥

ग॒यस्फा॑नो अमी॒वहा॑ वसु॒वित् पु॑ष्टि॒वर्ध॑नः ।

सु॒मित्रः॑ सोम॒ नो भ॑व ॥

गृ॒हमे॑धास आ ग॒त म॑रुतो मा॒ऽप भू॑तन ।

प्र॒मुञ्च॑न्तो नो अ॒हसः॑ ॥

पूर्वी॑भिर्हि द॒दाशि॑म शर॒द्धिर्म॑रुतो व॒यं ।

महो॑भि- [] 33

TS 4.3.13.5 - Padam

शो॒चे । वेः । त्वम् । हि । यज्वा॑ ॥ ऋ॒ता । य॒जासि॑ । म॒हिना॑ । वी॒ति ।

यत् । भूः । ह॒व्या । वह॑ । यवि॒ष्ठ । या । ते । अ॒द्य ॥ अ॒ग्निना॑ ।

र॒यिम् । अ॒श्नव॑त् । पोष॒म् । ए॒व । दि॒वेदि॑व इति दि॒वे – दि॒वे ॥

य॒श॒स॒म् । वी॒र॒व॒त्त॒म॒मि॒ति॒ वी॒र॒व॒त् – त॒म॒म् ॥ ग॒य॒स्फा॒न इति॑
ग॒य – स्फा॒नः । अ॒मी॒व॒हे॒त्य॒मी॒व – हा । व॒सु॒वि॒दि॒ति॒ व॒सु – वि॒त् ।
पु॒ष्टि॒व॒र्ध॒न इति॑ पु॒ष्टि – व॒र्ध॒नः ॥ सु॒मि॒त्र इति॑ सु – मि॒त्रः । सो॒म ।
नः । भ॒व ॥ गृ॒ह॒मे॒धा॒स इति॑ गृ॒ह – मे॒धा॒सः । ए॒ति । ग॒त । म॒रु॒तः ।
मा । अ॒पे॒ति । भू॒त॒न ॥ प्र॒मु॒ञ्च॒न्त इति॑ प्र – मु॒ञ्च॒न्तः । नः ।
अ॒ह॒सः ॥ पू॒र्वी॒भिः । हि । द॒दा॒शि॒म । श॒र॒द्भि॒रिति॑ श॒र॒त् – भिः ।
म॒रु॒तः । व॒य॒म् ॥ म॒हो॒भि॒रिति॑ म॒हः – भिः । 33 (50)

TS 4.3.13.6

–श्च॒र्ष॒णी॒नां ॥

प्र॒बु॒द्धि॒न॒या ई॒र॒ते वो॒ म॒हा॒सि॒ प्र॒णा॒मा॒नि प्र॒य॒ज्य॒व॒स्ति॒र॒ध्वं ।
स॒ह॒स्रि॒यं द॒म्यं भा॒ग॒मे॒तं गृ॒ह॒मे॒धी॒यं म॒रु॒तो जु॒ष॒ध्वं ॥
उ॒प य॒मे॒ति यु॒व॒तिः सु॒दक्षं॑ दो॒षा व॒स्तोर् ह॒वि॒ष्म॒ती घृ॒ता॒ची ॥
उ॒प स्वै॒न॒म॒र॒म॒ति॒र्व–सू॒युः ॥
इ॒मो अ॒ग्ने वी॒त॒त॒मा॒नि ह॒व्या ऽज॒स्रो व॒क्षि दे॒व॒ता॒ति॒म॒च्छ ॥

प्रति॑ न ई॒ꣳ सुर॒भीणि॑ वियन्तु ॥

क्री॒डं॒ वः॒ श॒र्द्धो॑ मा॒रुत॑म॒न॒र्वाण॑ꣳ रथे॒शुभं॑ ॥ 34

TS 4.3.13.6 - Padam

च॒र्ष॒णीना॑म् ॥ प्रेति॑ । बु॒द्धि॒नया॑ ॥ ई॒र॒ते । वः॒ । म॒हाꣳसि॑ । प्रेति॑ ।
ना॒मा॒नि । प्र॒य॒ज्य॒व इति॑ प्र – य॒ज्य॒वः । ति॒र॒ध्व॒म् ॥ स॒ह॒स्रि॒यम् ॥
द॒म्य॒म् ॥ भा॒गम् । ए॒तम् । गृ॒हमे॒धी॒यमि॑ति गृह – मे॒धी॒यम् । म॒रुतः॑ ।
जु॒ष॒ध्व॒म् ॥ उपेति॑ । यम् । एति॑ । यु॒व॒तिः । सु॒दक्ष॑मि॒ति सु॒-दक्ष॑म् ।
दो॒षा । व॒स्तोः॑ । ह॒विष्म॑ती । घृ॒ताची॑ ॥ उपेति॑ । स्व । ए॒नम् ।
अ॒र॒म॒तिः । व॒सू॒युरि॑ति व॒सू – युः ॥ इ॒मो इति॑ । अ॒ग्ने ।
वी॒त॒त॒मा॒नीति॑ वी॒त – त॒मा॒नि । ह॒व्या । अ॒ज॒स्रः । व॒क्षि ।
दे॒व॒ता॒ति॒मि॒ति दे॒व – ता॒ति॒म् । अ॒च्छ ॥ प्र॒तीति॑ । नः॒ । ई॒म् ।
सु॒र॒भी॒णि । वि॒य॒न्तु ॥ क्री॒डम् । वः॒ । श॒र्द्धः॑ । मा॒रुत॑म् ।
अ॒न॒र्वाण॑म् । रथे॒शुभ॑मि॒ति रथे – शु॒भम् ॥ 34 (50)

TS 4.3.13.7

क॒ण्वा॑ अ॒भि प्र॑ गा॒यत॑ ॥

अ॒त्या॒सो न॒ ये म॒रुतः॑ स्व॒ञ्चो॑ य॒क्षदृ॑शो न शु॒भय॑न्त म॒र्याः॑ ।

ते ह॒र्म्ये॒ष्ठाः शि॒शवो॑ न शु॒भ्रा व॒थ्सा॒सो न प्र॑क्री॒डिनः॑ प॒यो॒धाः ॥

प्रै॒षाम॒ज्मेषु॑ वि॒थुरे॑व रेज॒ते भू॒मिर्या॑मेषु यद्ध यु॒ञ्जते॑ शु॒भे ।

ते क्री॒डयो॑ धु॒नयो॑ भ्राज॒दृष्ट॑यः स्व॒यं म॒हित्वं॑ प॒नय॑न्त धू॒तयः॑ ॥

उ॒प॒ह्वरे॑षु यद॒चिद्ध्वं॑ य॒यिं व॒य इ॒व म॒रुतः॑ के॒न – [] 35

TS 4.3.13.7 - Padam

क॒ण्वाः॑ । अ॒भि । प्रेति॑ । गा॒यत॑ ॥ अ॒त्या॒सः । न । ये । म॒रुतः॑ ।

स्व॒ञ्चः॑ । य॒क्षदृ॑श इति य॒क्ष – दृ॑शः । न । शु॒भय॑न्त । म॒र्याः॑ ॥ ते ।

ह॒र्म्ये॒ष्ठा इति॑ ह॒र्म्ये–स्थाः॑ । शि॒शवः॑ । न । शु॒भ्राः । व॒थ्सा॒सः । न ।

प्र॒क्री॒डिन॑ इति प्र – क्री॒डिनः॑ । प॒यो॒धा इति॑ प॒यः – धाः॑ ॥ प्रेति॑ ।

ए॒षाम् । अ॒ज्मेषु॑ । वि॒थुरा॑ । इ॒व । रेज॑ते । भू॒मिः । या॒मेषु॑ । यत् ।

ह । यु॒ञ्जते॑ । शु॒भे ॥ ते । क्री॒डयः॑ । धु॒नयः॑ ।

भ्राज॑दृष्टय॒ इति॒ भ्राज॑त् – ऋ॒ष्टयः॑ । स्वय॑म् । महि॒त्वमि॑ति
महि॑ – त्वम् । प॒नय॑न्त । धू॒तयः॑ ॥ उप॒ह्वरे॑ष्वित्युप॒ह्वरे॑षु । यत् ।
अचि॑द्ध्वम् । य॒यिम् । वयः॑ । इ॒व । म॒रुतः॑ । के॒न । 35 (50)

TS 4.3.13.8

चि॒त् प॒था ।

श्रो॑त॒न्ति को॒शा उप॑ वो रथे॒ष्वा घृ॑तमु॒क्षता॒ मधु॑वर्णम॒र्चते॑ ॥

अ॒ग्निम॑ग्निं॒ हवी॑मभिः॒ सदा॑ हवन्त वि॒श॒पतिं॑ ।

ह॒व्यवा॑हं पु॒रुप्रि॑यं ॥

तं॒ हि श॑श्चन्त ई॒डते॑ सु॒चा दे॒वं घृ॑तश्रु॒ता ।

अ॒ग्निं॒ ह॒व्याय॑ वोढ॒वे ॥

इन्द्रा॑ग्नी रो॒चना दि॒वः इ॒नथ॑द्व॒त्र मिन्द्रं॑ वो वि॒श्वत॑स्परी न्द्रं नरो

वि॒श्वक॑र्मन् ह॒विषा॑ वावृ॒धानो॑ वि॒श्वक॑र्मन् ह॒विषा॑ व॒र्ध॒नेन॑ ॥ 36

TS 4.3.13.8 - Padam

चि॒त् । प॒था ॥ श्रो॑त॒न्ति । को॒शाः । उपे॑ति । वः । रथे॑षु । ए॒ति ।

घृ॑तम् । उ॒क्ष॒त । मधु॑वर्णमि॒ति मधु॑ – वर्ण॑म् । अ॒र्च॒ते ॥

अ॒ग्नि॒म॒ग्नि॒मि॒त्य॒ग्नि॒म् – अ॒ग्नि॒म् । ह॒वी॒म॒भि॒रि॒ति॒ ह॒वी॒म – भिः ।
सदा॑ । ह॒व॒न्त॒ । वि॒श॒प॒ति॒म् ॥ ह॒व्य॒वा॒ह॒मि॒ति॒ ह॒व्य – वा॒ह॒म् ।
पु॒रु॒प्रि॒य॒मि॒ति॒ पु॒रु – प्रि॒य॒म् ॥ तम् । हि । श॒श्व॒न्तः । ई॒ड॒ते । सु॒चा ।
दे॒व॒म् । घृ॒त॒श्रु॒ते॒ति॒ घृ॒त – श्रु॒ता ॥ अ॒ग्नि॒म् । ह॒व्या॒य॒ । वो॒ढ॒वे ॥
इ॒न्द्रा॒ग्नी॒ इ॒ती॒न्द्र – अ॒ग्नी॒ । रो॒च॒ना । दि॒वः । इ॒न॒थ॒त् । वृ॒त्र॒म् ।
इ॒न्द्र॒म् । वः । वि॒श्व॒तः । प॒री॒ति॒ । इ॒न्द्र॒म् । न॒रः । वि॒श्व॒क॒र्म॒न्नि॒ति॒
वि॒श्व – क॒र्म॒न् । ह॒वि॒षा॒ । वा॒वृ॒धा॒नः । वि॒श्व॒क॒र्म॒न्नि॒ति॒
वि॒श्व – क॒र्म॒न् । ह॒वि॒षा॒ । व॒र्ध॒ने॒न ॥ 36 (46)

(सूर्य॑स्य – म॒नु॒षो – म॒रु॒तः – पा॒व॒क – म॒हो॒भी – रथे॑ शु॒भ –
ङ्गे॒न – षड्च॑त्वारि॒ंश॒च्च) (A13)

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 13 Anuvaakams :-

(अ॒पा॒न्त्वे॒म – न्न॒यं पु॒रो भु॒वः – प्रा॒ची – ध्रु॒व॒क्षि॒ति॒ – स्त्र्य॒वि –
रि॒न्द्रा॒ग्नी – मा छ॒न्द – आ॒शु॒स्त्रि॒वृ – द॒ग्ने॒र्भा॒गो – ऽस्ये॑क –
ये॒यमे॒व सा या – ऽग्ने॑ जा॒ता – न॒ग्नि॒र्वृ॒त्राणि॒ – त्रयो॑दश)

पद पाठे (वाक्य सहित) – चतुर्थकाण्डे – तृतीयः प्रश्नः

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(अ॒पान्त्वे – न्द्रा॒ग्नी – इ॒यमे॒व – दे॒वता॒ता – षट्त्रि॑ं॒शत्)

First and Last Padam of Third Prasnam of Kandam 4 :-

(अ॒पान्त्वे॒मन् – ह॒विषा॒ वर्ध॑नेन)

॥ हरिः ओं ॥

॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां पद पाठे

चतुर्थ काण्डे तृतीयः प्रश्नः समाप्तः ॥

Details of Panchati and Padam for Kandam 4 , Prasanam 3 – (TS 4.3)

	Panchati	Padams
Anuvakam 1	1	65
Anuvakam 2	3	130
Anuvakam 3	2	128
Anuvakam 4	3	167
Anuvakam 5	1	76
Anuvakam 6	2	106
Anuvakam 7	2	106
Anuvakam 8	1	37
Anuvakam 9	2	96
Anuvakam 10	3	135
Anuvakam 11	5	269
Anuvakam 12	3	133
Anuvakam 13	8	396
Total →	36	1844

Notes:

1. Please refer to the book “TS Kandam 1” and “TS 1.1 pada paadam with Vaakyam” for notes and conventions used in this Compilation.
2. Please download our vedic compilations from our web site www.vedavms.in